Akbaba

BU SAYIDA: AZİZ NESİN'İN MİZAH ŞAHESERİ ve: YENİ RESİMLİ ROMAN Bitirim Hafiye ŞABAN HOPPEDİK!

Af, seçimden önce çıkarılacak. — Gazeteler —

— **Müsaade et de bu sefer sandıktan önce ben çıkayım!..**

güvenliğiniz için...

Yalnız kendine özgü teknik niteliklere sahip bir araba Renault - 12...
Kendisini diğerlerinden üstün kılan özelliklere...
Ve her şeyden öte, insan güvenliğine değer veren,
titiz bir tekniğin ürünü Renault - 12
Sadme anında dışarı fırlayan ön camı,
sürücüden uzaklaşan direksiyonu, yumuşak ön tablo,
darbeyi asgariye indiren uzun burun kısmı ve
özel gündüz - gece ayarlı dikiz aynası.
Virajlarda savrulmasını önleyen, sürat anında
yola iyi yapışmasını sağlayan, önden çekiş üstünlüğü,
ani duruşlarda "kazıklamayan" servofren fren sistemi ile...
Renault, güvenliğiniz için vazgeçilmezdir.

RENAULT
"ismini vermekle övünüyor„

AKBABA

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 22 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 16 Mayıs 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

Sünger mi, törpü mü?

DİLİMİZDE «âdi» sözcüğü genellikle bir küçümseme ve kötüleme terimidir. Türk Dil Kurumunun Türkçe Sözlüğünde «âdi» nin iki anlamı şöyle belirtilmiştir:

«1. Bayağı, sıradan.
2. Aşağılık.»

Bir işin âdilik olduğunu söylerseniz onu hiç beğenmediğiniz anlaşılır. Bir mağaza sahibinin âdi mal sattığını iddia ederseniz «Ticarî itibarımı zedeledi» diye sizi mahkemeye verebilir. Bir dişi vatandaş kendisine «âdi kadın» dediğinizi duyacak olursa tokatlanmanız mümkündür.

Öyleyken, bugün yurtdaşlarımızdan bir bölümü âdi diye sınıflandırıldıkları için bayram edecek durumdadırlar.

Anladınız tabiî: Suçlulardan söz ediyoruz.

Evet, cezaevlerimizdeki insanlar arasında âdi suçlular diye adlandırılan kişilerin en büyük iltifata kavuşmuşcasına sevinmeleri gerekiyor şu 1973 baharında!

Çünkü, efendim, Türkiye Cumhuriyetinin ellinci kuruluş yıldönümü kutlanırken demir parmaklık gerisindeki vatandaşlarımızın koyuverilmeleri ya da cezalarının azaltılması konusunda politikacılarımızın çoğunluğu tarafından şu eğilimin benimsendiği anlaşılıyor:

— Âdi suçlular aftan elbette yararlanmalı böyle bir mutlu yılda. Ötekiler? Asla!

Nedir ülkemizde âdi suç sayılan fiiller?

Para, kin, şehvet falan gibi nedenlerle adam öldürme, hırsızlık, dolandırıcılık, yankesicilik, şantajcılık, yaralama, zimmete para geçirme, kaçakçılık, eroincilik, ırza geçme ve benzeri işler...

Peki, «ötekiler» denilenler kim? Anarşi yaratmak için silâhlı eylemlere girişmiş olanlar mı?

Hayır, onlarla birlikte birçok başkaları da aynı sınıfa sokuluyor:

Batılılaşmaya o kadar özendiğimiz halde çağdaş Batı hukukunun düzeyine bir türlü çıkaramadığımız Ceza Kanunumuza göre tü kaka sayılan yönlerde yazı yazmış, çeviri yapmış, kitap yayımlamış, konferans vermiş, öğrenci okutmuş kişiler... İktidar payı beklemeden dere tepe dolaşarak başkalarına bazı gerçekleri duyurmaya çalışmak anlamında politikaya karışmış insanlar... Hattâ bunların hiçbirini yapmayıp sırf tek. nik bir ilişki dolayısıyla öyle konulara sürünmüş olanlar (kendi yokluğunda başkasının sakıncalı bir makalesi gazeteye girdi diye hapse düşmüş yazı işleri müdürleri gibi)...

İşte böyleleri hep «âdi» sıfatına hak kazanamamış suçlarla ilgili hükümlü ve tutuklular. Bunların adına da genellikle —bazan hiç uymadığı halde— siyasî suçlular deniliyor topluca.

Politikacılarımızın çoğunluğunun eğilimi gerçekleşirse önümüzdeki aylarda «âdi» suçluların tatil zili duymuş okul çocukları gibi keyiften uçarak özgürlüğe kavuşacaklarını, «siyasî» suçluların ise bu durumu yine demir parmaklıklar gerisinden izlediklerini göreceğiz.

Burada af ve merhamet edebiyatı yapmak istemiyoruz. Birkaç yılda bir tekrarlanan o teranelerin vatandaş çoğunluğu gözünde bezdirici bir yılan hikâyesi haline gelmiş olduğunun farkındayız. Ancak hiç değilse şu soruya cevap aramamak da elimizden gelmiyor:

— Bu af denilen şeyi hiç çıkarmasak olmuyor mu? Gereği nedir?

Sorunun görünürdeki cevabı politikacı korosunda var:

— Bütün Türk vatandaşlarının en değerli varlığı olan Devletimizin ellinci yılında yaraları sarmak... Toplumdaki çatlakları gidermek... İç barışı sağlayıp huzuru yerleştirmek...

Doğru ve güzel gerekçeler bunlar. Ama gelin de birkaç soru daha sormayın:

— Bütün bunlar katillerin, hırsızların, ırz düşmanlarının falan salıverilmesiyle mi sağlanacak?

— Toplumdaki derin yaralar ve geniş çatlaklar asıl «siyasi» denilen konularla ilgili olanlar değil mi?

— Birinciler salıverilirken ikincilerin hapishane duvarları gerisinde bırakılmasının doğuracağı yeni kin dalgaları iç barışı büsbütün uzaklaştırınca huzur nasıl yerleşecek?

Durum o kadar ters, mantık o kadar sakat ki, konuyu fazla yoğurmak gereksiz.

Yedi sekiz yıldan beri çok, ama çok karışık işlerin içinden geçmekteyiz. Bu dönemde istisnasız bütün çevre ve kuruluşların yanılmaları, sapmaları, ihmalleri ve ölçüsüzlükleri oldu. Öyle ki, bugün toplumumuz içinde kimsenin başka herkese fazla tepeden baymaya hakkı yok.

Yapılacak iş, bundan sonra aynı yanlışlara düşmemeye çalışmak. İlerisi için gerekli tedbirleri almak. Geçmişe de sünger çekmek.

Sünger bütün kirleri siler, bir bölümünü değil.

Devletimizin yarım yüzyılı doldurduşu kutlanırken genel neşeye bütün vatandaşların katılması sağlanmalı. Eğer bir «genel af» çıkarılacaksa, bu gerçekten genel olmalı. Âdî - siyasî gibi sınırları belirsiz ayırımlar yapılmadan herkesin cezası ya bağışlanmalı, ya da eşit oranlarda azaltılmalı.

Şu ara politik yatırım hesaplarıyla yeni kin tohumları atmak bizce topluma karşı işlenebilecek suçların en âdisi olur.

AKBABA

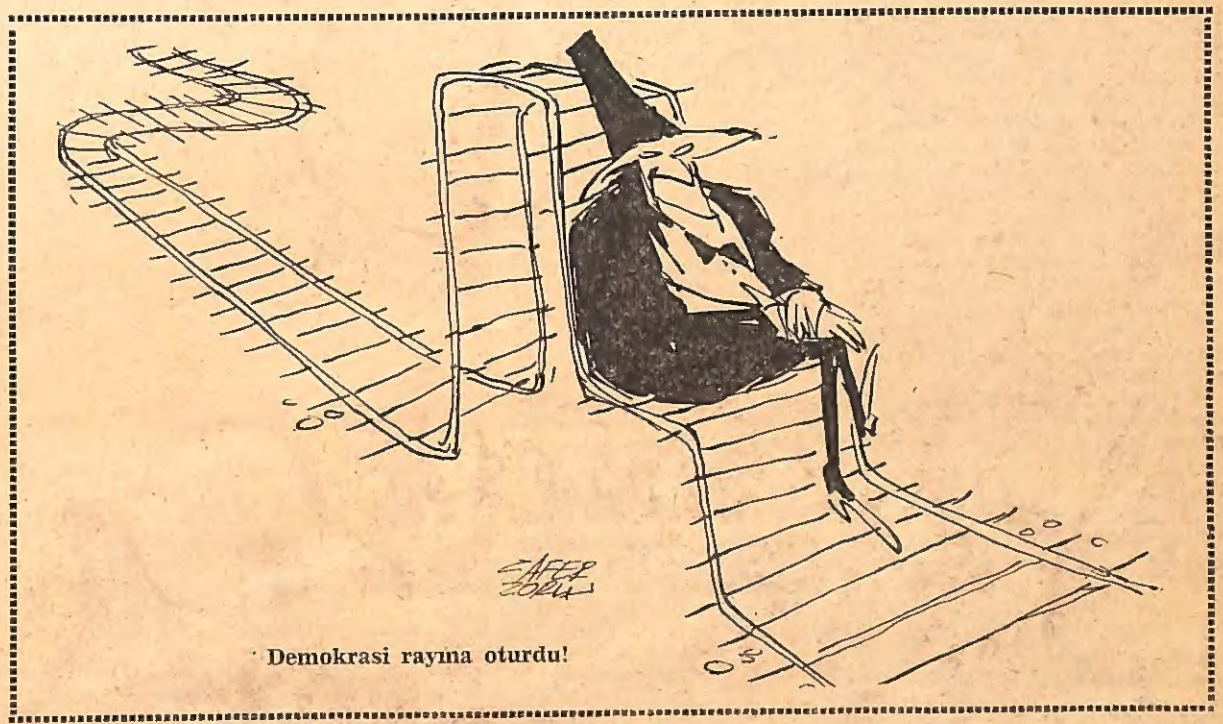

Demokrasi rayına oturdu!

Alış — Veriş!

DİKMARKA İKONALAR

AZİZ NESİN-AZİZ NESİN

AJANSLAR, radyolar, televizyonlar, gazetelerle o haber birdenbire bütün dünyaya yayıldı. Olay gerçekten çok ilginçti. Altmışdört yaşında bir kız... Evet, olayın kahramanı yaşlı bir kızdı. Olay, otuzaltı bin nüfuslu küçük bir kentte geçmişti. Bu küçük kent, dinsel anıtları, katedrali, kiliseleri ve insanlarının son kertede dinlerine bağlı oluşlarıyla ünlüydü. Kentin en yüksek tepesinde bir katedrali vardı ki, bu yapı, Barok mimarinin dünyadaki başyapıtlarından biri sayılıyordu. Katedral ve kiliseler dolup dolup taşardı. Hele dinsel bayramlarda, hele hele pazar günleri, evdekiler kiliselere taşınırlardı.

Tertemiz, yolları pırıl pırıl bir küçük kentti. Kışın karlar altındaki saflığı, yazın iç açıcı yeşillere bürünmüşlüğü ile o kent, ruhlara dinginlik verirdi. Ruhlarının fırtınalarını dindirmek isteyenler, bir süre o kentte kalır, huzura kavuşurlardı.

O küçük kentin tarihinde cinayet, hırsızlık, kavga, yalan-dolan gibi kötülükler ne görülmüş, ne duyulmuştu. Kentin bir mahkemesi vardı ama, kendisine hiç iş düşmediğinden yargıç da kiliseden çıkmazdı. Evet, o kent böyleydi ama, ancak işte o sözünü ettiğimiz yaşlı kızın...

En iyisi olayı ta başından anlatalım.

O kenttekilere yobaz demek doğru değilse de bağnaz demek yerinde olurdu. Ama onların bağnazlıklarının kimseye bir zararı dokunmazdı. Günlerinin çoğu saatlerini kiliselerde dua ederek, evlerinde incil okuyarak geçirirlerdi. Hepsi de dine bağlı kişilerdi ama, o yaşlı kız, dinine bağlılıkta hepsine üstündü. Bütün yaşamını İsâ yoluna adamıştı. Bir kiliseden çıkar, öbürüne giderdi. Evine ancak yatma zamanları gelir, orada da uyuyuncaya kadar yaşlı gözlerle dua ederdi. Bilerek ya da bilmeyerek bir kötülük yapmamak için hiç evlenmemişti. Yalnız nikâhla evlenmek değil, yaşamından hiçbir aşk esintisi geçmemiş, aşk isteğiyle bikez bile titrememişti. Annesinden, babasından kalan büyük kalıtı da din işlerinde kullanıyor, kiliselerin onarımına, yoksullara yardıma harcıyordu. Belki boyu çok uzun sayılmazdı ama, sürekli oruç tuttuğundan öyle sıska, öyle sıskaydı ki, boyu olduğundan uzunmuş gibi görünürdü. Bu upuzun, ipince boyu, her gün, katedraldeki İsa ikonu önünde saatlerce eğik durmaktan biraz kamburlaşmıştı. Omuzlarında birden başlayan bu kamburluk yüzünden yolda başı önünde yürürdü. Kapkara giysileri, kara başörtüsüne sarılmış apak saçlarını olduğundan daha da ak gösterirdi. O kentte yaşayanlar, yaşlı kızın üzerinde karadan başka hiçbir renk görmemişlerdi. Ak saçlı, kara giysili, incecik, upuzun boylu, birazcık kambur olan bu yaşlı kız, olgunlaşmış, ama koparılmadığı için dalında dura dura suyu çekilmiş, kuruyup kalmış, buruş buruş bir incir kurusuna benziyordu.

Her sabah olduğu gibi, bu sabah da erkenden tepeyi tırmanmış, katedrale gitmişti. Çarmıha gerilmiş İsa ikonu önünde dize gelmiş, dua ediyordu. Bu İsa ikonu öyle değerli, öyle değerliydi ki, onu satın almaya dünyadaki bütün altınlar yetmezdi. Uzmanların, bin yıl önce şimşir ağacından oyularak yapıldığını söyledikleri bu ikon aşağı yukarı bir metre boyundaydı. Yerden yüksekçe olan bir mihrap içinde duruyordu. Tahta oyma ikon renk renk boyanmıştı. İsa'nın başındaki dikenlerden çelenkle, başı çevresindeki hâle yaldızlanmıştı. Çarmıha gerilmiş, ellerindeki, ayaklarındaki çivi yerlerinden kan sızıyordu. İkonun önünde ayakta duran normal boylu bir insan, ancak İsa'nın ayaklarına yetişebiliyordu. İsa ikonunun tahta ayakları, bin yıldan beri öpüle öpüle aşınmış, sürtünen dudaklardan pırıl pırıl cilâlanmıştı. Çarmıha gerili İsa ikonunun apış arası, peştemala benzer bir renkli bezle örtülüydü. Şimşir ağacını öyle ustalıkla yontmuşlardı ki, boyalı bez, gerçekten bezmiş gibi bütün kırışık ve kıvrımlarıyla çok canlı görünürdü.

Yaşlı kız, İsa ikonu önünde çömelmiş, başını eğmiş, yaşlı gözlerle

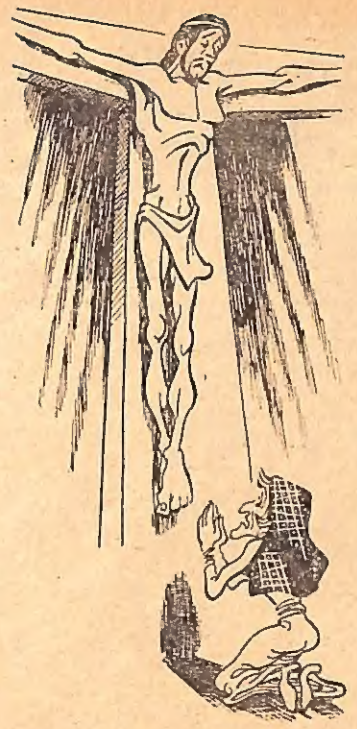

dua ediyordu. Bir yandan da düşünüyordu: Mesih hazretlerinin çarmıha gerilmiş çıplak bedenindeki o tek örtü... Evet, apış arasını kapayan o bez parçası... O bezin altındaki... Ah, kendisi günah işlemek korkusuyla hiç evlenmemişti. Ne demekti bu? Bedenindeki bir organı, hiç görevini yapmamıştı, hiç işlememişti. Ya İsa Mesih Hazretlerinin peştemalla örtülü olan yeri? Ya onun... Kendisi, nasıl Meryem gibi bâkireyse, İsa Mesih de onun gibi bâkir miydi? Hiç mi? Hiç?

Yaşlı kız, her zaman olduğundan daha büyük coşkunlukla ağlıyordu. Düşünüyordu, dua ediyor ve ağlıyordu. Nice zaman, İsa önünde diz çökmüş, başı eğik durduğunu bilemezdi. Çömeldiği yerden yavaş yavaş doğrulup ayağa kalktı, İsa Mesih hazretlerinin ayaklarını her zamanki gibi öpecekti ki, birden... Ne görüyordu öyle?... İkondaki İsa'nın apışını örten bez, her zamankinden kabarık duruyordu. Korktu. İsa'nın ayaklarını öpmeden katedralden kaçar gibi dışarı çıktı. Ama o gün hiçbir kilisede duramadı. Aklı hep katedraldeki İsa ikonunda, ikonun bezindeydi. Merakına yenilip yine katedrale gitti. Büsbütün şaşırdı. Çünkü, o bez bu kez daha çok gerilmişti, kabarmıştı. Bakmamaya çalıştı. Ama elinde değildi. Gözlerini o yerden alamıyordu. Katedralden kaçtı, evine kapandı. Bütün gece uyumadan ağlayarak dua etti. Ertesi sabah erkenden katedrale koştu. İkonun önüne gitti. Bu kez daha korkunç bişey gördü. İsa Mesih hazretlerinin önündeki bez aralanmıştı. Yaşlı kız, yaşamında hiç görmediği bişey görüyordu. O gün yine evine kapandı, durmadan ağladı ve dua etti. Ama ertesi sabah, yine katedrale koşmaktan kendini alamadı. Bez, büsbütün aralanmış, aşağı kaymıştı.

Yaşlı kız, katedraldeki başka İsa heykellerine, resimlerine, ikonlarına baktı. Hiçbirinde böyle bişey yoktu. Kentin öbür kiliselerini birbir dolaştı, oralardaki İsa hazretlerinin ikonlarına, resimlerine, bakır kabartmalarına, fresklerine, mozayik resimlerine baktı. Hayır, katedralde olan şey burada yoktu, orada gözüne görünen şey burda görünmüyordu.

Yaşlı kız her sabah katedrale gidiyordu. Her sabah, İsa ikonundaki bez, biraz daha açılıyordu. Sonunda, artık orda bezin hiçbir örtme görevi kalmamıştı. Görünebilecek her şey ortadaydı. Ertesi sabah... Gözlerine inanamıyordu; önceleri bezin örttüğü o yerde bir kıpırdama gördü, orda bişey canlıydı. Acı bir çığlık attı. Kilise görevlileri, yaşlı kızın başına toplandılar. Ona, ne olduğunu sordular. Yaşlı kız, başına toplanan ve kendisini çok iyi tanıyan din görevlilerine, karşısındaki ikonu gösterip, onda bir değişiklik olup olmadığını sordu. Hayır, hiçbir değişiklik olmadığını söylüyorlardı. Bin yıldan beri nasılsa, yine öyle duruyordu. Yaşlı kız, hıçkıra hıçkıra katedralden çıkıp evine kapandı. Ama ertesi sabah, her zamankinden daha erken katedrale koştu. İkonun önüne gitti. Evet, görüyordu işte, başkalarının göremediği o şeyi capcanlı görüyordu. Gözüne görünen bir hayâl miydi yoksa? Arkasına baktı, sağına soluna, çevresine bakındı; öyle erkendi ki, onu görebilecek kimseler yoktu. İşte o zaman, ayağa kalktı, ayak parmakları üzerinde yükseldi, elini yavaş yavaş oraya uzattı. Gözüne görünenin hayâl mi, gerçek mi olduğunu anlamak istiyordu. Eliyle dokunarak bunu anlayacaktı. Dokundu ve anladı.

* * *

Sayın okurlar, burda hikâyeye bir kısa ara vererek, bir açıklamada bulunacağım.

Endüstrisi olağanüstü gelişmiş ileri ülkelerden birinde bir büyük firma, halkın din duygularını geliştirmek için, çok eski zamanlardan kalma tarihsel ikonlara benzer ikonlar yapmaya karar vermişti. Bu iş için, bir şirket kuruldu ve çok büyük sermaye yatırılarak büyük bir fabrika ve atelye yapıldı. Çıkarılan ikonlar dünya pazarlarına sürüldü. Her türden, her boydan ikonlar vardı. Ama ikonların sürümleri hiç de umulduğu gibi parlak olmadı. İkon ticaret şirketi, ikonların satışını artırmak için yollar aradı. Bunlardan biri de, genellikle büyük ticaret firmalarının, fabrikaların yaptığı gibi, sanat ve edebiyatı koruma yoluydu. İkon firması, dünya edebiyatçıları arasında bir hikâye yarışması düzenledi. İkonların satışına yarayacak en güzel hikâyenin yazarına yirmibin dolar verilecek, böylece de edebiyata yardım ve hizmet edilmiş olacaktı. Bu yarışmaya, birçok ulusların yazarlarından binden çok hikâye geldi. Yarışma sonunda, bir bö-

— Bir vatandaş 55 santim uzunluğundaki bıyıklarını sigorta ettiriyor. —

lümünü yukarda okuduğunuz «DİK MARKA İKONLAR» başlıklı hikâye birinciliği kazandı ve yazarına 20 bin dolar verildi. Gazetelerde bu hikâyenin yazarının biyografisi yayınlandı. Böylece bütün dünya bu yazarın iyi bir sosyolog olduğunu ve sosyoloji biliminin ne büyük işe yaradığını öğrendi.

Bu kısa arayı verdikten sonra, merak ediyorsanız, hikâyenin sonunu da aşağıda okuyabilirsiniz.

* * *

Tarihinde hiçbir hırsızlık olayı görülmemiş olan o küçük, o güzel kentte ilk olarak yargıca iş düşmüştü. Dünyanın en güzel katedralinde bir sabah, şimşirden oyulmuş o İsa ikonunun yerinde olmadığı görüldü. İkonun durduğu mihrap boştu. Bu hırsızlık olayı, o durgun, dingin kentten bütün dünyaya yayıldı.

İkonun ne olduğu araştırılırken, ikonun kayboluşundan bir gece önce sabaha karşı, o küçük kentin dinine çok bağlı olan yaşlı kızının, kapkara giysisinin altında büyükçe bişeyi kaçırır gibi sokaklardan geçirip evine götürdüğü öğrenildi. Tanıklar görmüşler, ama o dini bütün yaşlı kızdan hiç kuşkulanmamışlardı. Ertesi sabah ikonun katedralde olmadığı anlaşılınca, sabaha karşı gördükleri olaya tanıklık ettiler. Yaşlı kızın evinde yapılan aramada, İsa ikonu bulundu.

Bu, o küçük kentin tarihindeki ilk hırsızlık olayıydı. Ama hırsıza ceza verilemedi. Çünkü, yaşlı kızın, evinde ikonun ayakları dibinde, mutlu bir gülümseyişle can vermiş olduğu görüldü.

Bin yıl önce tahtadan oyularak yapılmış İsa Mesih hazretlerinin renkli ve yaldızlı çarmıha gerilmiş ikonundaki giz neydi? Gerçekten İsa ikonundaki bezin altındaki yer canlanmış mıydı, yoksa o yaşlı kıza mı öyle görünmüştü?

Bu soruyu cevaplandırabilmek için ünlü bilginlerden oluşmuş bir kurul, o katedraldeki ikon üzerinde uzun incelemelerde bulundu ve yaşlı kızın haklı olduğunu anladı. O ikondaki giz neydi? İşte ortaya çıkarılan bu gizin formülüyle DİK MARKA İKON'lar yapılıp piyasaya çıkarıldı. Her boyda, her türde, renklileri, yaldızlıları ve renksizleri de bulunan DİK MARKA İKON'larından siz de evinize bir tane almalısınız.

* * *

Hikâye yukarda bitti. Reklâmın sonunu merak mı ettiniz? DİK MARKA İKON ORTAKLIĞI kısa zamanda milyonlar kazandı.

Aziz NESİN

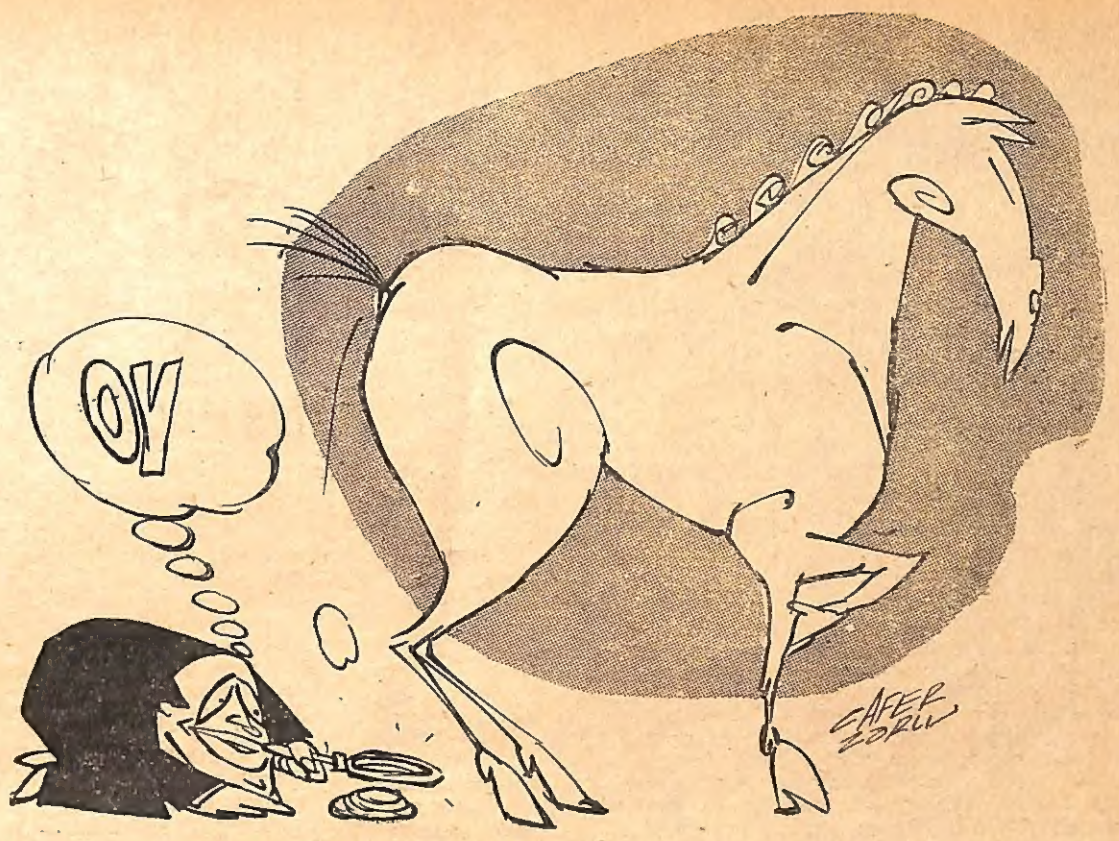

— Gübre için Meclis araştırması istendi. —

Mustafa Kemal'in Elleri

Elleri kararlı...
Ve gözleri
mavi mavi
Anadolu'ya bakar.
Vatan vatan
diye atan
bir yürekle Samsun'a çıkar.

Düşüncesi:
Ya ölüm, ya kurtuluş...
Öyle bir savaşa başlar ki millet
Ne görülmüş,
ne duyulmuş...

Elleri İzmir,
elleri Antep,
elleri Muş...

İnönü'ler,
sonra Sakarya
ve 30 Ağustos zaferi...
Söyler Mustafa Kemal'in dilleri:
«Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!...»

Elleri kararlı...
Ve gözleri
mavi mavi
Anadolu'ya bakar.
Elleri ışık ışık
karanlıkları yırtar.

Elleri özgürlük,
elleri birlik...
Elleri güneş güneş Türkiye,
elleri gençlik...

Mukadder ÖZAKMAN

— Bu yıl (Turizm Yılı) olacak. —

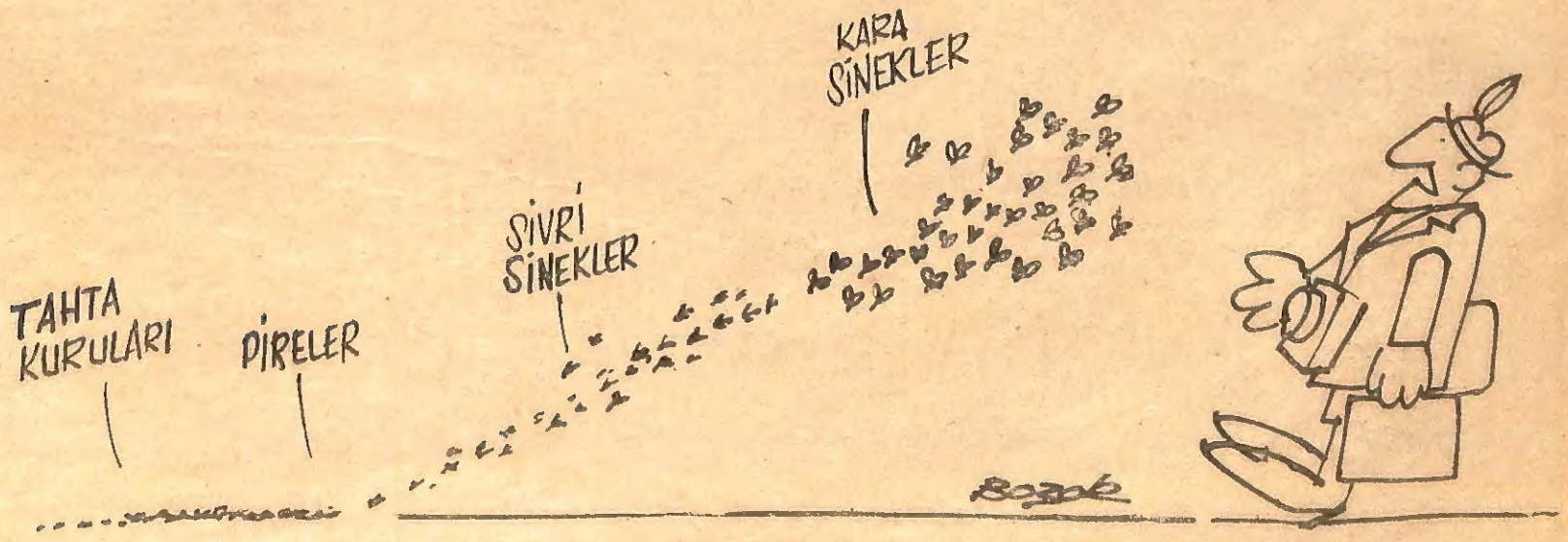

TURİZM GÖNÜLLÜLERİ!

ÇOK AKILLI BABALAR

MUZAFFER İZGÜ

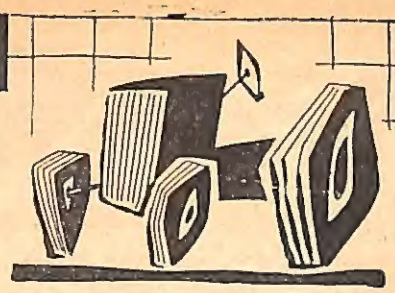

SANAYİ Bakanı, traktör fiyatları 62.500 liradır, diye gazetelerde açıklamalar yapıp, televizyonda konuşup, radyoda demeçler verdikten sonra, Çaputlu köyünün az dönümlü, bol kanaatlı, aşı bulgur lâpası, meyvesi ahlatın hası, giysisi çulakiden, kundurası kamyon lâstiğinden olan İsa'sı, Musa'sı, Murtaza'sı dişlerinden tırnaklarından artırdıkları yirmişer bin lirayı bir araya getirerek ilin yolunu tuttular... Murtaza, onlardan ikibin beşyüz lira daha fazla verecekti ama, diğerleri bir yıl sonra haklarına düşeni Murtaza'ya kuruşu kuruşuna ödeyeceklerdi... Bundan böyle çift zamanı geldi miydi, ağanın kapısını aşındırmayacaklar:

«Gurban ağa, hayran ağa, toprak gabardı ağa... De sal direktörünü bizim tarlaya, çoluk çocuk sana gurban ola» demiyeceklerdi. Kendi traktörleriyle, kendi tarlalarını sürdükten sonra, boş zamanlarında kendileri gibi yoksulların da çiftlerini sürecekler, güçlerine kuvvetlerine göre, üç beş kuruş sürme parası alarak, belki de traktöre vermiş oldukları parayı bir kaç yıl içinde çıkaracaklardı...

İl'e varınca, yetkili acentanın yolunu tuttular.

— Beyim, dediler yetkili acentanın sahibine, işte 62.500'ümüz, işte biz, gat binim direktörün gazını duzunu, binelim varalım köye.

Yetkili:

— Güzel ama, bizde traktör yok ki, dedi.

— Aman beyim, sorduk soruşturduk, bunun temsilcisi sizmişiniz, istediğimiz direktörleri siz satıyormuşunuz..,

— Evet doğru söylüyorsunuz, dedi yetkili, ama şimdi elimizde lâç için olsun bir tane bile traktör yok...

Murtaza:

— Bekleriz beyim, dedi. Onbeş yirmi gün bekleriz...

Yetkili güldü:

— Onbeş yirmi gün mü? dedi. Siz ne diyorsunuz kardeşim, iki yıldır sırada olanlar var, onlara bile daha sıra gelmedi.

Musa:

— Vaaş! dedi. Niye ki gardaşım?

— Niyesi var mı canım, fabrika yetiştiremiyor. Biz hızla kalkınan, hızla makinalaşan ve modern tarım uygulaması yapan bir ülkeyiz. Onun için yetişmiyor.

Üçü de yetkilinin bu sözlerinden bir şey anlamadılar ama, başlarını salladılar... İsa sordu:

— Peki beyim, dedi şimdi ne yap. mak gerek?

— Yapılacak tek şey var... O da şu... Bakın sizleri sevdim. Şimdi size bir yer tarif edeceğim, oraya gideceksiniz, benim gönderdiğimi söyleyeceksiniz. Size hazır traktörlerden bir tane verir...

Üçü de, yetkilinin nerdeyse elini öpecek derecede eğilip sıktıktan sonra, tarif edilen komisyoncunun yolunu tuttular.

Komisyoncu, iyi semirmiş, ense kulak yerinde pos bıyıklı birisiydi. Daha onun yanına varmadan, üzerinde satılık etiketleri bulunan dört tane traktörün bir o yanından dolaştılar, bir bu yanından dolaştılar:

— Amanin bu renk ossun, yeşil murattır, dediler.

— Buyrun, dedi komisyoncu.

Murtaza:

— Bey, dedi biz şu direktörü alacaktık da... Hani sıraya girip bekleyecek zamanımız da yok...

— Ühü, dedi pos bıyıklı adam, sıraya girseniz on yıldan önce gelmez... Vereyim o traktörü size...

İsa, cebindeki beşyüzlükleri bir saydı masanın üstüne:

— Tastamam bakanımızın dediği gibi, 62.500 lira, dedi...

Komisyoncu:

— İyi ama, dedi biz peşin olarak satmıyoruz ki...

Anlamadı üçü de:

— Nee? dediler. Peşin satmıyor musunuz?

— Evet taksitle satıyoruz... Vatandaşa iyilik...

— Hay sağolasınız ama, dedi Murtaza, biz peşin alalım daha iyi.

— Olmaz, dedi komisyoncu. Bizim satışımız taksitledir...

— Eyi canım, dedi İsa, Murtaza'ya, varsın ossun...

Komisyoncu eline kalem ve kâğıdı alarak yazmaya başladı:

— Bakın, dedi, peşin olarak oniki bin beşyüz lira alıyoruz...

— Çok eyi, dedi İsa...

— Şimdi geriye ne kadar borcunuz kalıyor, ellibin değil mi?

— Hıı, dediler üçü birden...

— Bu ellibin liraya da üç yıl vâde tanıyoruz...

— Oh beee, dedi Musa, lan gardaşım bugüne gadar niye almamışız ki?

— Şimdi, dedi komisyoncu, ayda ikibin liradan siz bu paranın 24 binini birinci yılda, 24 binini de ikinci yılda ödediğinizden, ilk yıl ellibin liranın yüzde otuzbeşten faizini alıyoruz... Yâni, siz 62.500 liranın, 12.500 lirasını verdikten sonra, ikinci yıl için borcunuz, 67.500 lira oluyor...

— Anlamadım, dedi Murtaza.

— Anlamıyacak bir şey yok, dedi pos bıyıklı adam. Kardeşim benim ellibin liram sizde bir yıl durmuyor mu, bunun banka faizi komisyon faizi, şusu busu, yüzde otuzbeşten 17.500 eder...

— Haaaa? dediler üçü birden.

— Sonra, dedi komisyoncu, şimdi siz birinci yıl içinde 24 bin lirasını ödediniz, geriye ne kaldı. Çıkaralım şimdi 57.500'den 24 bini...

Pos bıyık çabuk çabuk çıkarıverdi:

— Tamam, dedi, ikinci yıl için borcunuz 33.500 lira kalıyor... Şimdi bunun yüzde yirmibeşten bir yıllık faizi... Onu da bulalım. Eveeet yuvarlak hesap sekizbin beşyüz lira da o... Koyalım 8.500 lirayı 33.500'ün üzerine. Ne etti efendim, tastamam 42 bin lira... Şimdi ikinci yılın başında bize olan borcunuz 42 bin lira kalıyor... İkinci yıl içinde de ayda ikibinden bunun 24 binini ödediniz. Ne kaldı geriye, pek bir şey kalmadı, tastamam onsekiz bin lira. Şimdi bu onsekiz bin lirayı bize üçüncü yıl ödeyeceksiniz. Onsekiz bin liranın yüzde otuzbeşten bir yıllık faizi onu da yuvarlak hesap olarak beş bin lira tutalım, bakın daha fazla çıkıyor amma sizleri sevdim haa...

— Sağolun sağolun, dediler üçü üç yandan.

— Şimdi üçüncü yıla kalan borcunuz 23 bin lira... Onbir ay ikişer bin ödeyeceksiniz, onikinci ay bin lira ödeyeceksiniz... Tamam mı?

Üç kafanın üçü birden sallandı ama, üçü de bir şey anlamamışlardı.

— Beyim, dedi Murtaza, yâni bu direktör bize en sonunda gaça gelecek, onu bi de hele!

Komisyoncu kızgın kızgın kalemi attı elinden:

— Şu vatandaşa iyilik de yaramaz, dedi. Bu kadar taksit, bu kadar kolaylık, yine de yaranamıyorsun. Kardeşim kaça geldiğini ne yapacaksınız, siz, tanınan kolaylığa bakın...

— Beyim de hele en sonunda bu direktör bize gaça geliyor?

Pos bıyık, dil ucuyla mırıldanır gibi:

— Yüzbin bile değil, 94.500'e gelir, dedi.

Üçü birden dizlerine vurmaya başladılar:

— Anam anam anam!... diye.

Kızdı pos bıyık:

— Bunda anam anam diyecek ne var yahu? Şu size tanınan kolaylığa bakın!

— Beyim, dedi Murtaza, bize eyilik etmeseniz de peşin verseniz, ahacık paramız hazır...

— Yoo, dedi komisyoncu, biz mutlaka iyilik ederiz. İyilik etmeden dünyada satmayız. Akşama dek istediğiniz kadar komisyoncu dolaşın, bir tane iyilik etmeden satan bulabilirseniz, oradan alın...

Yürüyüp çıktılar o komisyoncudan... Başka birine gittiler, adam sırf iyilik küpü... Ondan sonraki, o da iyilik küpü... Hep iyilik küpleri bulvar boyunca dizilmişlerdi... Hele son komisyoncu arkalarından bağırdı:

— Sakın sıra mıra demeyin, ömrünüz billâh traktör sahibi olamazsınız...

Üç yanık yüzlü, tok gözlü, doğru sözlü köylü vatandaş, hafta sonunda üçer yaşındaki Osman'larını, Recep'lerini, Ramazan'larını yanlarına katarak, Kurumun yolunu tuttular. Çıktılar müdürün yanına:

— Yaz beyim, dediler. Ahacık Osman, ahacık Recep, ahacık Ramazan, yaz bunlara birer direktör, nasıl olsa anca otuzlarına girince sıraları gelir, babaları direktör sahabı olmadı, heç olmazsa bunlar olsunlar!...

Oradan çıktıktan sonra, Murtaza:

— Lan gardaşlar, dedi, ilerde çocuklar bize beddua etmesinler, bunlar da ne biçim babalarmış demesinler, burya gadar gelmişken, bir de şunları İşçi Bulma Gurumuna, Almanya sırası için yazdıralım, dedi...

İş ve İşçi Bulma Kurumunun yolunu tuttular...

Muzaffer İZGÜ

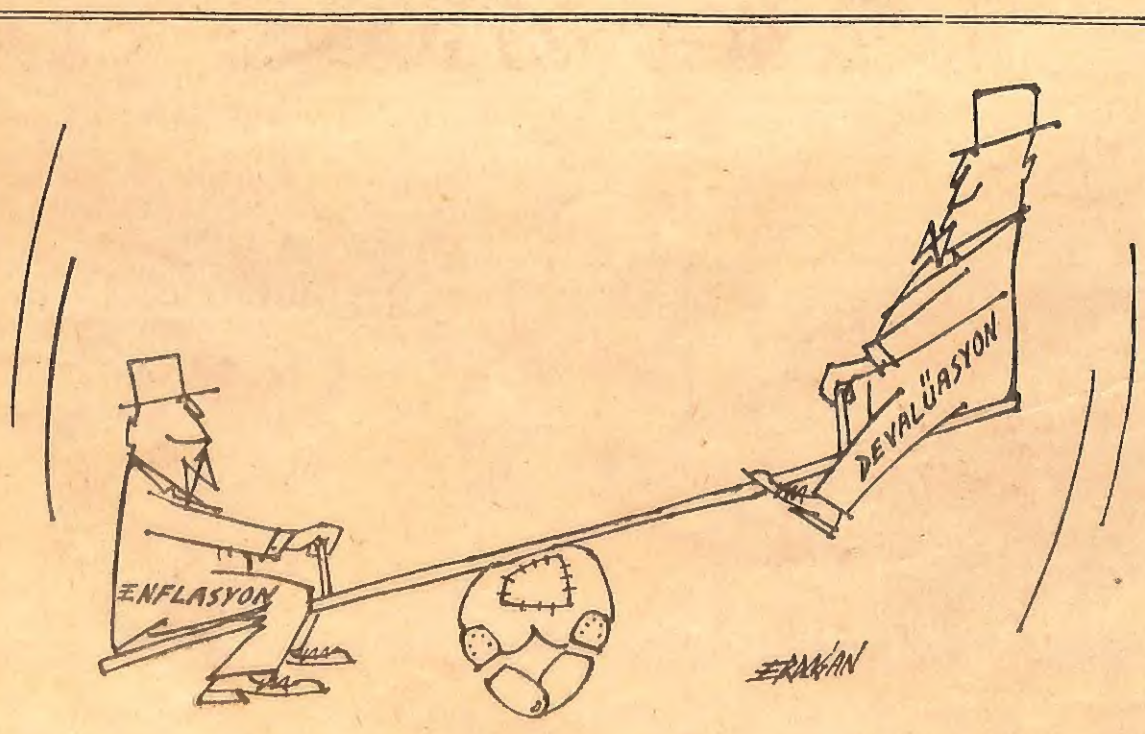

Yazısız

Bitirim Hafiye ŞABAN HOPDEDİK

CANİKONUN PEŞİNDE

mim uykusuz

ŞABAN HOPDEDİK BİTİRİM BİR HAFİYEDİR. DEVEYİ DİZİNDEN, PİREYİ GÖZÜNDEN VURUR. TAZIDAN DAHA İYİ KOKU ALIR, İŞPORTACI KOVALAYAN BELEDİYE ZABITASINDAN HIZLI KOŞAR. YER ALTINDA VE YER ÜSTÜNDE İŞ GÖREN BÜTÜN HAYDUTLAR, KALÖRİFERLİ DAİREDE OTURAN KİRACI GİBİ ONDAN TİTRERLER.

GELECEK SAYIDAN BAŞLAYARAK MERAK VE NEŞEYLE İZLEYECEĞİNİZİ UMDUĞUMUZ SERÜVENİNDEN SİZLERE BAZI PARÇALAR SUNUYORUZ

VÜCUT ÖLÇÜLERİ 94-44-94 OLAN DERTLİ KADIN KİMDİ?

"KELLE ÇETESİ" BU SERÜVENDE NE DÜMENLER ÇEVİRİYOR?

BU İPUCU BİTİRİM HAFİYEYİ NEREYE GÖTÜRECEK?...

BU OYUNCAK KİME ATILDI?.. KABAK KİMİN BAŞINDA PATLAR?

...VE İŞTE HER DERDİN DEVASI, ÇARPILANLARIN ŞİFASI, ÇALIP ÇIRPANLARIN BAŞ BELASI!.. BİTİRİM HAFİYE ŞABAN HOPDEDİK!...

ARACILAR o TEFECİLER

KENAN AKINCI

ONU tanımak için gittiğimde, gene iş üzerindeydi Şişko Nâzım efendi. Bulunduğu masada bir kişi daha vardı. Masanın üzerinden birbirlerine uzanmışlar, sözümona kimse işitmesin, anlamasın diye; kimi fısıltıyla, kimi cümleleri yarım bırakarak, kimi de bütün söylenmesi gerekli cümleleri yalnız kendilerinin anlayacağı biçimde genizden söyleyerek konuşuyorlardı. Bütün bu teknikler yetmediğinde, el kol işaretlerine başvuruyorlar, arada iki yana bakınmayı da boşlamıyorlar. İkisi de içerisini güzelce gözden geçiriyor, sonra birbirlerine uzanıyorlar. Göz kuyruğuyla, çevre kontrolunu sürdürüyorlar yine... En can alıcı sözler, o bakınmalardan sonra söyleniyor.

Onlara en yakın masaya oturdum. İkisi de dönüp baktılar, tepeden tırnağa süzdüler beni. İyice incelediler. Sakıncalı görmemiş olacaklar, yine konuşmalarına daldılar.

Nâzım efendi öbürüne:

— İşte böyle İhsan beyciğim, dedi. Ben duyduğumu söylüyorum sana. Sezai bey bana tıpkısı öyle söyledi. Dedi ki: Ben sağlam yerden öğrendim, dedi. Nedim'in kaynanasından... O gün İhsan beylerde misafirlere tutulan şeker, kâğıtlı şeker falan değil, bildiğin akide şekeri... Kilosu yedibuçuk lira... dedi.

Beriki, İhsan bey kızdı bunları duyunca:

— Haltetmiş o! Bal gibi kâğıtlı şekerdi... Onbeş lira kilosu... Şuna bak be! O Nedim'in kaynanası da bunamış eğer öyle dediyse. Ya başkalarıyla karıştırıyor, ya unutuyor. Benim bugün gibi hatırımda. Kâğıtlı şekerdi ve kâğıtlarında mani de vardı. Ona hangisi çıktıydı bakayım?... Hatırladım:

«Vapurda oturmuştuk
Kafamızı yormuştuk
Evleneceğiz diye
Ne hayâller kurmuştuk.»

İşte o mani çıktıydı.

— Valla İhsan beyciğim, ben işte dediğim gibi... Duyduğumu söyledim sana.

İhsan bey yeni bir şeyler söylemeye hazırlanarak, sandalyesini bir santimetre kadar ileri sürükledi. O kadar gidebilirdi ancak. İkisi de iki yanlarına bakındılar. Eğildi Nâzım efendinin kulağına:

— Bak Nâzım efendi. Benim soyumda bir tane ameliyatlı yok ama, onun yeğeni daha onbeş gün önce apandisit ameliyatı olmuş!... Sen öyle söyle ona. Benim soyumda bir tane ameliyatlı yok dedi, de. Başka bir şey deme de, düşünsün biraz. Sonra söylersin yeğenini.

— Olsun, başüstüne... Hiç merak etme sen İhsan beyciğim. Olduğu gibi söylerim. Ne katarım, ne eksiltirim. Ne dediysen, kelimesi kelimesine onu söylerim.

İyi bir alışveriş sonucu rahatlamış tüccarlar gibi, derin bir soluk alıp verdiler, arkalarına yaslandılar.

İhsan bey:

— Bir şeyler içelim, dedi.

Nâzım efendi ocakçıya bakıp, yüksek sesle:

— İhsan bey, «Bir şeyler içelim» diyor Hilmi! dedi.

Ocakçı Hilmi:

— Ne içeceksiniz? diye sordu.

Nâzım efendi İhsan beye döndü:

— Hilmi, «Ne içeceksiniz?» diyor.

Hilmi'nin dediğini hepimiz onun kadar duyuyorduk oysa.

İhsan bey:

— Birer kahve içelim, deyince; onu da aktardı:

— İhsan bey, «Birer kahve içelim» diyor.

— Peki âbi, kahveler nasıl olacak?

— Bak İhsan bey, Hilmi: «Kahveler nasıl olacak?» diyor.

— Benimki orta olsun.

— İhsan bey: «Benimki orta olsun» diyor.

— Oldu âbicim... Sizin kendinizin nasıl olacak?

— Orta olsun... Ben de «Orta olsun» diyorum.

Ne kadar içine işlemiş adamın bu dedikodu hastalığı. Kendi kahvesini söylerken bile aracılık ediyor.

Kahvelerini içince kalkıp gittiler. Ocakçıya:

— Bu Nâzım efendi biraz dedikoduyu seviyor galiba? dedim.

— Ne birazı âbi, bayılır dedikodu için. İşi gücü ondan ona söz taşımaktır. Senden duyar, bana getirir, benden duyduğunu sana götürür... Asıl işinden çok daha iyi yapar bu işi.

— Ne kadar da hastası olmuş! Şurada kahve söylerken bile araya girmeden edemedi.

Ben öyle söyleyince, hızlı «Ecevitçi» olduğunu sonradan öğrendiğim bir vatandaş söze karıştı:

— Memleket ne çekerse bu aracılarla, tefecilerden çekiyor zaten! dedi.

Kenan AKINCI

Ekseriyet olmadığından Meclis çalışamadı. — Gazeteler —

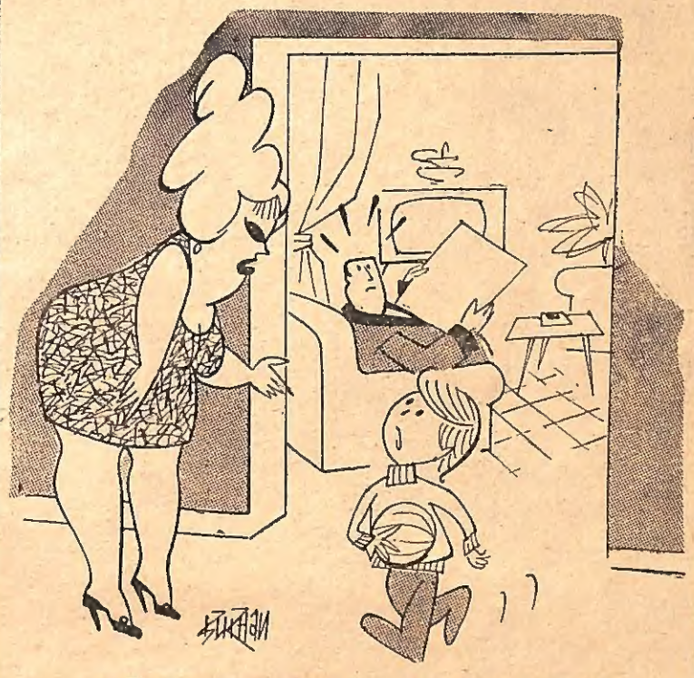

— Bugün yine okuldan kaçmışsın, ayıp değil mi?..
— Ama babam da Meclise gitmedi!..

Modern Atasözleri

— U —

* **Ucuz etin cinsi at, eşek olur.**
* **Ucuz sirke, pahalı limondan ekşidir.**
* **Uma uma döndük muma, bir türlü gerçekleşmedi vaatler ama...**
* **Ummadığın takım, deplâsmanda galip gelir, toto'yu yatırır.**
* **Usta hırsız, ev sahibinin kızının gönlünü çalar.**
* **Uyuyan vatandaşı uyandırma, hesap sorar sonra...**
* **Uzun; ne tadın var ne tuzun, ama iyi basketbolcu olursun.**
* **Uzun söz parlamento kürsüsüne yakışır!**

— Ü —

* **Üç günlük zengin, soylu kişilerdir, der, dengim...**
* **Ümit yoksulun cankurtaran simidîdir.**
* **Üşenen ucuz mal bulamaz.**
* **Üzerine lâzım olmayan şeye karışma; kadınların çoğu modaya uymak için çıldırır, boşuna atışma!**
* **Üzüm çöpsüz, manavdan aldığın meyve çürüksüz olmaz!**
* **Üzüm üzüme baka baka, bembeyaz dilber pâljda kuma yata yata kararır...**
* **Üzümün çöpü var, armudun sapı var dersen iyi bir eleştirmeci olursun!**
* **Üzümü ye, bağını sorma; içgüveysi olduğun zengin ailenin ailevî sırlarını çözmeye çalışma!...**

Erhan TIĞLI

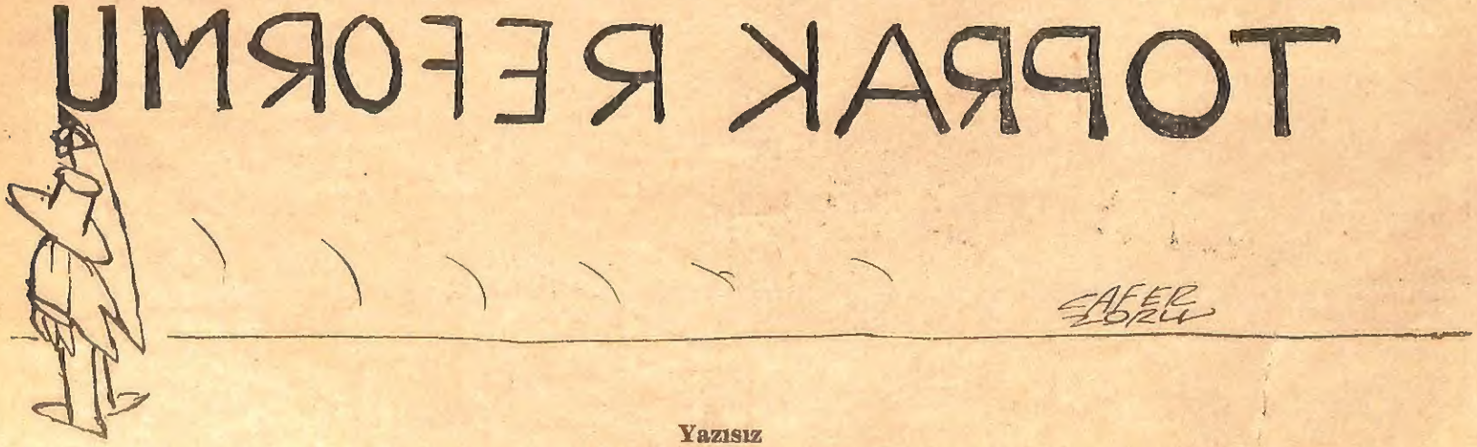

Yazısız

Demirel, «Demokrasiye âşığız» dedi. — Gazeteler —

— Ellere uzaktan bak, bana yakın gel...
Göğsüne menekşeler, oy'lar takın gel!..

YELPAZE

Rafik ERDURAN

Fıtık olmayalım da...

Birleşmiş Milletlere bağlı bir ekonomi komisyonu tarafından hazırlanıp Avrupa ve Amerika basınında yayınlanan bir raporun şu cümlelerine bir göz atın lûtfen:

«Emekçi nüfusu düzlük yerlerde yılın 200 günü, dağlık ve ormanlık bölgelerde ise ancak 75 günü çalışmaktadır. Tarım ve hayvancılık işlerinin büyük bölümü kadınlarla çocuklar tarafından yapıldığından, erkeklere genellikle kahvelerde oturup çene çalmak kalmaktadır. Ancak buna bakarak erkekleri tembellikle suçlamak yanıltıcı olabilir; çünkü öyle yerlerde yıllardan beri konuşulan başlıca sorun iş bulmak için büyük merkezlere gidip gitmemek, hattâ yabancı ülkelere göçüp göçmemektir.»

Raporun bu bölümünde sözü edilen ülke neresi dersiniz?

Türkiye tabii, öyle mi?

Değil. «Doğu, Orta ve Batı Afrika Ülkeleri.»

Bunu «Bakın hâlâ Afrika ile aynı durumdayız» diye hayıflanma edebiyatı yapmak için söylemiyorum.

Bir kere, Afrika'yı benzerliğiyle utanılacak bir yer sayma düşüncesi Tarzan filmlerinde kaldı. İkincisi, Afrika ile aynı durumda değiliz. (Ekonomik kıyaslamalar lâfla değil, rakkamlarla yapılır; istatistikler yurdumuzun o ülkeler ortalamasından sekiz kat kadar daha zengin ve gelişmiş olduğunu gösteriyor.) Üçüncüsü, rapor her hangi bir kıyaslamaya girişmeden herkes için geçerli olan bir gerçeği dile getiriyor.

O da şu:

Belirli bir zamanda belirli bir işin başında görünmemek başka, tembel olmak başkadır.

İnsanlar ikisini çoğu zaman karıştırır, zaten çetrefil ve tanımlanması güç bir konu olan çalışmak eylemini büsbütün içinden çıkılmaz duruma getirirler. Acısını çekmişliğim vardır da ondan biliyorum.

Gözle görünmeyen çalışma türleri bulunduğuna, hele evde yapılan herhangi bir işin iş olabileceğine yakınlarımı hiçbir zaman inandıramamışımdır. Komşu erkek belirli bir saatte belirli bir büroya gidip çay içerek gazetelerin spor sayfalarını mı okuyor? İştedir o! Bendeniz evde aynı gazetelerin politik haber ve yorumlarını sökmek için kafa mı patlatıyorum? Dalga geçmekteyimdir!

Birleşmiş Milletler raporunun Afrika yerlileri için söz konusu ettiği suçlama, Türk halkına —özellikle köylümüze— eskiden beri yöneltilmiş bir iftiradır. Yoksulluğumuzu, az gelişmişliğimizi, bütün dertlerimizi kendimiz bile hep «Çalışmıyoruz ki» lâfına bağlar, başkalarının durumuna imrenirken de «Aaah ah, herifler nasıl çalışıyorlar!» diye iç geçirmeyi marifet sayarız.

Kurulmuş bir düzenin disiplin görüntüsü içinde işe gidip gelen o insanlar gerçekten pek çok mu çalışmaktadırlar? Ülkelerinin serveti hep hamaratlık ürünü müdür, yoksa temelinde hayli yağma, haraç ve sömürü birikimi de mi yatar?

Rapor ileri sanayi ülkelerinden birçoğundaki çalışma durumunu ayrıntılarıyla belirtiyor. Çeşitli iratlarla geçinenlerin nasıl lüks içinde beleş yaşadıklarını, bürokratların nasıl amansızca kadro şişirdiklerini, sendika ağalarının nasıl bir kişilik işi üç kişiye gördürerek domuzuna avanta sağladıklarını anlatıyor uzun uzun.

Her ülkede dalgacılığa karşı resmî tutumun ölçüsü diye de tatil günlerinin sayısını alıyor:

Uruguay yılda 21 resmî tatil günüyle dünya şampiyonu. İsrail'de bu günlerin sayısı 19, Arjantin'de 17, Lübnan'da 17, İtalya'da 17. Başka Batı Avrupa ülkelerinde 15 ile 11 arasında değişiyor. Kanada'da 12. Amerika'da —eyaletine göre— 10 ile 14 arasında. Türkiye'de ise 9!

Yâni Birleşmiş Milletlere göre biz «resmen» çalışkan ülkeler arasındayız, tembeller arasında değil.

Bunlar işin görünen, bilinen, sayılıp istatistiklere giren tarafı. Bir de insanların dışa vurmayan didinmeleri hesaba katılmalı.

Kahvede oturdukları söylenen köylülerimiz var ya? Bence onlar çoğu zaman çalışıyorlar haldır haldır.

Nasıl mı çalışıyorlar?

Düşünerek.

Ne mi düşünüyorlar?

Kahvede oturmaktan nasıl kurtulacaklarını!

Cafcaflı koltuklara gömülen ve bütün vakitlerini oralardan kalkmamanın yollarını araştırmakla geçiren kişiler de köylülerimiz kadar kafalarını zorlasalardı keşke. Belki o zaman milletçe ikide birde bu kadar zorlanmazdık...

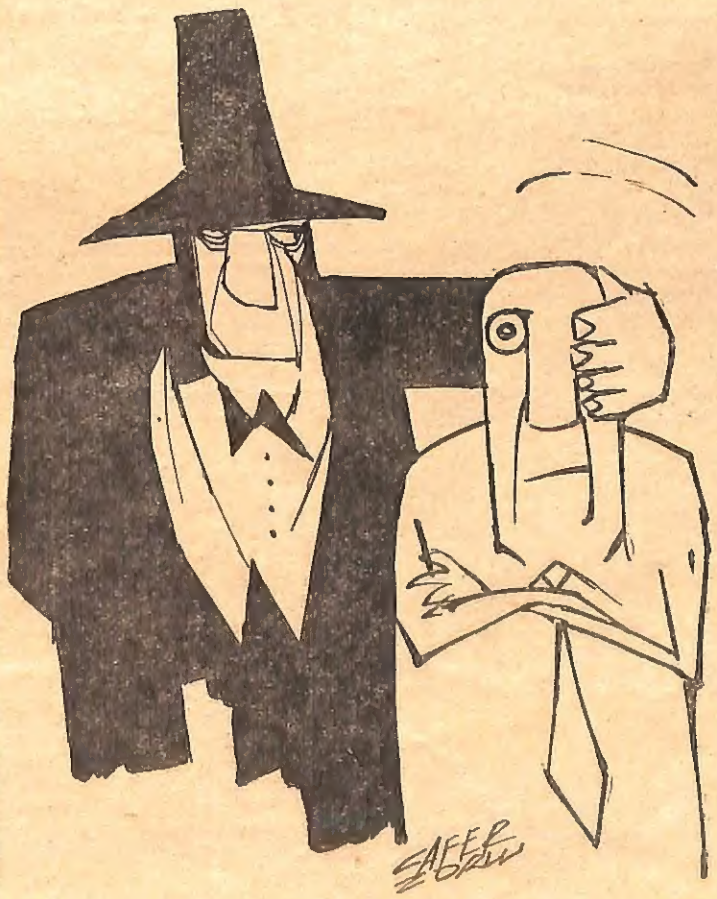

— Tasarruf amacıyla İstanbul Belediyesi her iki ampulden birini söndürecek. —

KARAGÖZ MEMUR İLE...

HACİVAT MÜDÜR :
— Sabahlar hayır ola... Ooo memurum günaydın.
KARAGÖZ MEMUR :
— Buyrun Bey'im Müdürüm, günaydın gözün aydın.
HACİVAT MÜDÜR :
— Hiçbir şey anlamadım, gözaydın niyeymiş? Gözaydınlık ne var ki, ne duydun ve kim yaymış?
KARAGÖZ MEMUR :
— Sabahtan söylemişti sizin komşu Kör Binnaz Söylediğine göre yumurtlamış sizin kaz.
HACİVAT MÜDÜR :
— Tamam, tamam memurum hatırladım ben yeni. Sağolasın... Sen şimdi ne içersin? Kahve mi?
VATANDAŞ (Girer) :
— Günaydınlar efendim, dokuz aydır bekledim Dilekçe göndermiştim, cevap çıkmadı, geldim.
HACİVAT MÜDÜR :
— Olur böyle aksaklık şöyle otur vatandaş İnceleyeyim hemen sen sakın etme telâş. Koş memurum göreve dilekçeyi bul getir Vatandaşın işini beş dakikada bitir.
KARAGÖZ MEMUR (Arar) :
— Her tarafı aradım ortada yok dilekçe.
HACİVAT MÜDÜR :
— Kaybettin sen mutlaka doğru konuş erkekçe. Buraya gelen evrak nasıl olur kaybolur Görevinden atarım söyle bana ey memur.
KARAGÖZ MEMUR :
— Dokuz adet çocuğum, bir anam var kötürüm Bende hiç yoktur evrak, kıyma bana Müdürüm.
HACİVAT MÜDÜR :
— Durma çabuk uyuşuk, iyi ara ey alçak Masanın gözlerine teker teker aç da bak.
KARAGÖZ MEMUR :
— Masada yok Müdürüm, gözlerde hele hiç yok.

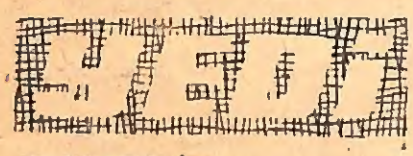

PAZARTESİ :

Ölecek değiliz a

Bugün için memleketin 9 bin doktora ihtiyacı olduğunu söyleyen Sağlık Bakanı Vefa Tanır, «Dışardaki doktorları getirmemizin imkânı yok» diyor.

İşte uzun lâfın kısası...

İçerdeki durmaz, dışardaki dönmez. Hani sayın Bakan, «Gene siz hacıyla, hocayla sağlığımızı koruma-ya bakın» diyecek ama buna da Anayasa'nın lâyiklik ilkesi elvermez.

SALI :

Çaktırmadan

Finlândiya'da şu kadar Türk yaşıyor. İsviçre'de bilmem ne kadar Türk köyü var falan derken ne duyalım?... Almanya'daki işçilerimizin yüzde 15'inin bulunduğu Batı Berlin'de her gün 15 Türk çocuğu dünyaya gelmiyor muymuş!...

Sevinçten ağzımız kulaklarımıza vardı!

Yüz yıl sonrasını bir düşünün hele...

Günde 15 çocuktan yılda 5400 çocuk eder. On yılda 54 bin, yüz yılda 540 bin olur, gider. Finlândiya'daki ırkdaşlarımızla İsviçre'deki Türk köyleri de üretime hız verdi mi, Avrupa'yı bir kez daha kan dökmeden fethetti demektir bizimkiler.

Bir yeri ele geçirmekle iş bitmiyor. Kendi karnımız açken Avrupa'lıyı nasıl doyurursun diyeceksiniz belki. Kolay o. Önce fethi tamamlarız, sonra Avrupa'da daha bol kazançlı işyerleri ararız; kazancın bir kısmını kendimiz yer, kalanınla yönettiğimiz milletleri doyurmaya bakarız.

ÇARŞAMBA :

Hazırlık

Ekim ayının gelmesini bekleyen siyasî partiler daha şimdiden «Herkese bir ev», «Herkese bir iş» gibi vaatler dolu propaganda afişlerini hazırlarken, özel sektöre ait bazı işyerleri de, alınacak elemanlara doldurttukları formlara birtakım yeni maddeler eklediler.

Bundan böyle işe girerken karşılaşılan alışılmış sorular dışında, şu soruların cevaplarını da isteyecekler vatandaştan:

— Hangi gazeteyi okuyorsunuz?

İşverenin okuduğu gazeteyi bilir de:

— Ben de falan gazeteyi okuyorum, derseniz sorulardan birinin cevabını alınızın akıyla verdiniz demektir.

Fakat gene de işe alınmış sayılmazsınız. Bu kez sorulacak:

— En çok hangi yazarı beğenirsiniz?

Kadın — Vallahi çok unutkan oldum... Bir şey unuttum ama ne?.. Bir türlü hatırlayamıyorum!..

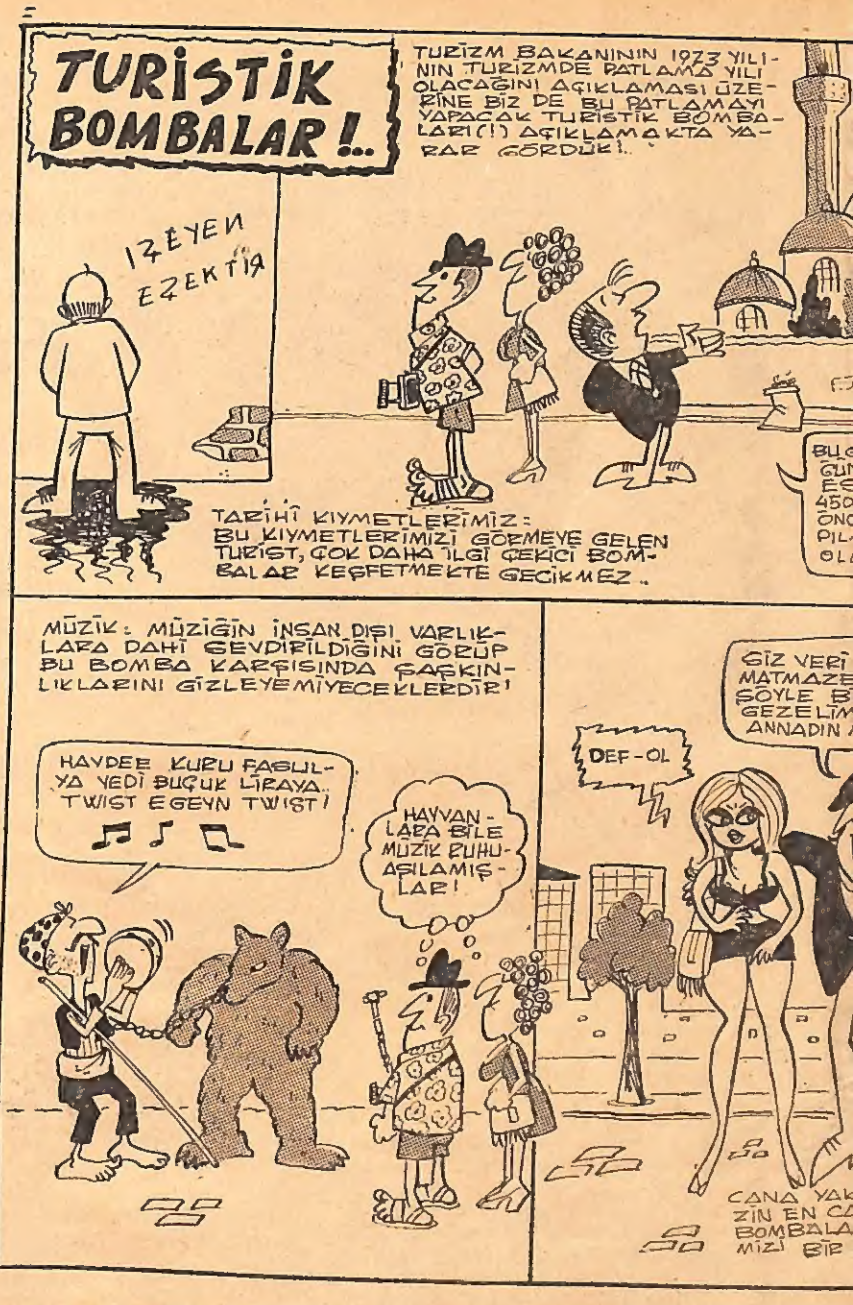

— Mahalle muhtarl

... HACİVAT MÜDÜR

HACİVAT MÜDÜR :
— Masanın altındadır kafanı oraya sok.
KARAGÖZ MEMUR :
— Yok Müdürüm masanın altında ve üstünde
Yok sağında ve solunda ve yok hiçbir gözünde.
HACİVAT MÜDÜR :
— Dilekçe uçmadı ya, bak tavana, tabana
Beş dakkanın içinde bul ve yetiştir bana.
Orda yoksa iyi bak döşemenin altına
Tavanda bir delik var bak şu çatı katına.
Çatıda da yok ise ceplerine iyi bak
Gene de bulamazsan gözlerine gözlük tak.
KARAGÖZ MEMUR :
— Gözlük değil Müdürüm yine yok dürbün taksam
Yok dilekçe burada teleskop ile baksam.
HACİVAT MÜDÜR :
— Kusura bakma aman sen otur ey vatandaş
Bu memur ya bir manyak ya da koca bir ayyaş
Arar arar bulamaz, belki bir cebindedir
Belki çöpe atmıştır, belki de evindedir.
Bak şunun masasının üstünde evraklara
Dokuz gün bulamazsın sen burda öküz ara.
Buyur şöyle istersen bir de benim masaya
Hep düzgün dizilmiştir her klâsör her dosya.
Bir şey bırakılınca mümkündür bulmak hemen
İşte ne pırıl pırıl ne muntazam bir sümen
(Sümeni kaldırır)
Öyle pek de önemli olunca dilekçeler
Bu sümenin altında işlem görmeyi bekler.
Bulunması imkânsız orada dilekçenin
Meselâ bu dilekçe... Aaa, bu dilekçe senin.

Yaşar Hâdi ÖNDER

töre kayıyormuş. Anlayacağınız devlet onlardan da yararlanamıyor.

Kala kala geriye bir yüzde yirmi oranında genç kalıyor ki, bunların da çevreye uyamamaktan ruh dengeleri bozuluyormuş.

Bu görüşe katılamıyacağız işte. Devlet parasıyla okuyup devlete çalışan bu yüzde yirminin zoru, ne aklından, ne çevreye ayak uyduramadığından...

Garanti Personel Kanununa akıl erdiremediğinden!...

PAZAR :

Kolay

Turizm Bakanı, Türkiye'yi yabancılara tanıtmak için bu yıl 11 milyon lira harcanacağını söylerken, hayat pahalılığından yakınan Bozbeyli, «Bir çift ayakkabı, 200 kilo buğdaya çıktı» diyor.

Parasız propaganda yolları dururken, yurdumuzu tanıtmak için 11 milyon lira harcamak niye? Bozbeyli'nin söylediklerini duyursak bu mucize ayakkabıyı seyretmek için dünya dolar Türkiye'ye!

Vedat SAYGEL

...lâh taşımak istiyor. —

Tutturdunuz mu, bir başka soru:
— Hangi partinin üyesisiniz?
— Hangi kulübü tutarsınız?

Görüyorsunuz ya, giriş sınavını vermek, işi bulmaktan zor! En kazasız belâsızı, suya sabuna dokunmayan cevaplarla durumu idare etmek galiba:

— İş bulmaya bakarım, patron hangisini emrederse o kulübü tutarım!

PERŞEMBE :

Öğretemedik gitti

Amerika'ya gönderdiğimiz incir ezmeleri, içinde kıl ve böcek bulunduğu gerekçesiyle geri çevrilmiş.

Şimdi, Avrupa pazarlarında müşteri arıyormuşuz o iade mala.

İşin tuhafı dünyaya işportacılığı öğrettik, dolmuşçuluğu öğrettik, kaçakçılığı öğrettik de, karışık gıda maddesi yemeyi öğretemedik daha!

CUMA :

Eksik rapor

NATO'nun yaptığı araştırmaya göre, Ankara havasına yılda 183 ton zararlı madde karışıyormuş.

1970 kışında başkente 58 ton kükürtdioksit, 73 ton karbonmonoksit, 23 ton kurum, 16 ton hidrokarbonat yağmış.

Gökten başka bir şey düşmedi mi yâni?

Biraz da yağmur sepelemişti hani?

CUMARTESİ :

Teşhis yanlış

Devlete 61,5 milyon lira borçlu 123 öğrenci kayıp listesine geçirilmiş. Tüm aramalara taramalara rağmen bir türlü bulunamamış bu çocuklar. Ayrıca dış ülkelerde okutulanların yarısı da, dönüşte özel sek-

Erkek — Çok ateşliyim, çoook...
Kadın — Hadi canım sen de!..

ACAYİP Hareketler KILAVUZU

SUAVİ SÜALP

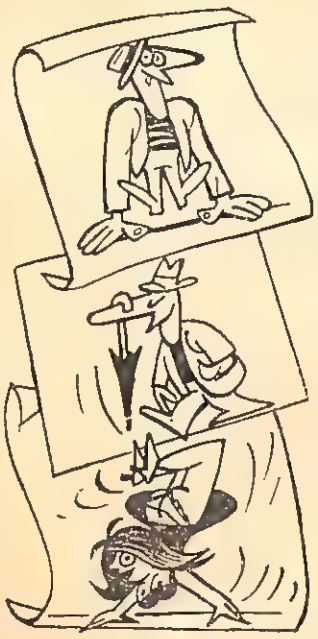

Geçenlerde Akbaba'ya gelen bir okuyucum bazı konulara değinmediğimi söylemişti. Üstünde gabardin bir elbise ve cebinde bir gazete bulunan, dik bakışlı, bıyıklı ve üstü yumurta kokan biriydi... Adamın kesik kesik ve ordan oraya atlayarak konuşmasından önce onun deli olduğunu sanmıştım... Fakat sonra Konversasyon uzmanı Şakir Tıknefes olduğunu öğrendim... Acayip hareketleri tetkik ediyormuş... Akşam üstleri 20.45 treniyle Halkalı'ya gidiyormuş... Bana bu hususta sualler sordu ve insanların acayip hareketlerinde büyük mânalar olduğunu söyledi... Bunları söylerken de eliyle tambur çalar gibi hareketler yapıyordu... Şakir Tıknefes gittikten sonra ben de düşündüm. Gerçekten insanlar hayatları boyunca acayip hareketler yapıyorlardı... Neden yapıyorlardı bu hareketleri?.. İşte her şeyin hakikisini aramaya ve bulup çıkartmaya meraklı olan bendeniz tam altı ay kadar uğraşıp enteresan neticelere vardım... Etsenize Sunullah'a yardım... Şimdi insanların yaptığı bu acayip hareketlerden bazılarını anlatalım... Önce Arif'in gözüne limon damlatalım...

* *

EL, AYAK VE BACAK HAREKETLERİ :

Eliyle sinek kovalar gibi yapan ve konuşurken de bu hareketleri sık sık tekrar eden bir insanın, hayatında kovmak istediği ve bir türlü başından atamadığı bir derdi veya bir insan, bir eşya var demektir. El hareketleri esnasında bir ara elini başına götürürse o insan başına gelenlere hayret eden bir tip olarak tanınır...

Eliyle burnunu tutarak konuşan biri ise hayatı esnasında ya birinden yumruk yemekten korkan veya bir ara burnunun üstüne düşmüş biri olabilir. Ayrıca bir elini burnuna, bir elini de kulağına götüren birinin çok küçükken babasının kulağını çektiği ve yemeğine biber ektiği mânası çıkabilir. Dikkat et Avni sana tabanca sıkabilir...

Yürürken, otururken veya konuşurken ellerini iki yana açarak hareketler yapan birinin hayata karşı dayanıklı olduğu ve her şeye göğüs gerdiği şekli meydana çıkar. Bu şekillere başka şekil ilâve edilmesi mahzurludur.

Ellerini sık sık cebine sokan birisi ise hayatı boyunca cebine az para girmiş tipleri temsil ederler. Fazla kızdırmayın, çok oturmayıp giderler.

Ayaklarını otururken sallayan, yana açan, yukarı çeken kimselerin daha önceki hayatları esnasında polis tarafından takip edildikleri ve gittikleri yerlere vaktinde gidemedikleri mânası çıkar. Ayaklarını açarak konuşanların da barsaklarının iyi çalışmadığı çok yakından bakıldığında belli olur.

Kadınlardaki bacak hareketleri de üç şekle göre ayarlanır:

a — Yana bacak hareketleri.

b — Yukarı bacak hareketleri.

c — Aşağı bacak hareketleri.

Yana bacak hareketi yapan bir bayanın kocası tarafından hırpalandığı ve evlilik hayatında mutlu olmadığı mânasını çıkaranlar bulunursa da bu hareketler daha çok o hanımın çocuk istediği mânasına gelir.

Yukarı bacak hareketleri yapan bir kadının hırslı ve azimli bir kimse olduğu ve kocasının beline sık sık tekme attığı mânası çıkar. Bu mânaya gelen hareketler arasında kalan bir kadının ne yapacağı pek belli olmaz.

Aşağı doğru bacak hareketleri yapan bir kimsede, erkek olsun, kadın olsun mutlaka bir neticeye varmak isteği gizlidir. Bu gizlilik içinde veya başka biçimde hareketler arasında bacakları serbest yere koymak hareketi gelir ki bu da o hareketi yapan insanın cidiyetini ispat etmesi bakımından şayanı tenvirdir...

Baş hareketlerini vermiyoruz. Çünkü bunlar liklere girer.

ÂLETLİ HAREKETLER:

Yâni bir insanın elindeki, belindeki, cebindeki veya kullandığı bir vasıtanın onbeş kilometre ötesindeki hareketlerdir.

Kibrit hareketi: Kibriti çakarken yana kaçan bir insanın yançizme arzusu var demektir. Etli enginar nefis bir yemektir... Kibritle başka hareketler yapması lâzım gelirken, aniden kibriti çakan ve kutuyu cebine koyan biri ise çok çabuk karar veren fakat bu kararını saklayan, bir şahıs kısmına girer fakat çıkamaz. Sigara paketinden bir sigara çıkardıktan sonra veya evvel, sigarayı hemen yakmayan, sigarayı kutuya veya pakete dip tarafından vuran kimseler, birini vurmayı düşünüp vazgeçen adamlar arasına girerler. Sonra, sigara içerken içtiği sigaraya sık sık bakan kimselerin hayatının yanıp kül olduğuna üzüldükleri mânasını çıkartmak çok doğrudur.

Çakmağıyla oynayan biri ise küçüklüğünde okulda çok çakmış kimselerden olsa gerektir. Tabağın sağındakiler peynirli börektir.

Şapkasıyla oynayan kimseler ise soba kurmaya meraklı kişiler olarak tanınır. Kıravatıyla oynayanlar ise idam edilmekten çok korkan kimseler ise de olmayabilirler de... Bu hususta kesin karar vermek için vakit çok erkendir. Meselâ böyle hareketler yapanlardan biri de bizim marangoz Ekrem'dir...

Telefon, insanların acayip hareketlerini göstermesi bakımından tanınan ve tercih edilen bir âlettir. Bir insanın telefonla konuşurken yaptığı acayip hareketler tam 897645 türlüdür. Burada hepsini sayamıyacağımız için üzgünüz. Fakat belli başlılarını saymaktan da kendimizi alamıyoruz.

Efendim telefon tutuş bakımından ve konuşuş şekli itibariyle çok hareket icabettiren bir konuşma aracıdır. Telefon eder. ken bir kitabın yapraklarını karıştıran biri o kitabı iki kere okumaya meraklı kimsedir. Ayrıca hem telefonla konuşup hem de bir kâğıda rakkamlar yazan birinin yakında birine kazık atacağı mânası ortaya çıkar. Telefonla konuşurken sık sık saate bakan birinin de yakında biriyle buluşacağı ve o buluşacağı adamla kavga edeceği mânası belli olur. Telefon elindeyken öbür eliyle duvara yaslanan birinin ise enişteşi veya daha yakını tarafından yakında bir işe yerleştirileceği şeklinde bir mâna ortaya çıkması ihtimal dahilindedir.

Telefonu ağıza çok yaklaştırıp öbür eliyle cepleirini karıştıran birinin de konuştuğu kimseyi hiç tanımadığı mânasını çıkartmak için araştırmalar yapılmaktadır. Her telefonla konuşanın acayip hareket yapması icabetmez.

TAŞIT KULANANLAR:

Taşıt kullanırken yapılan acayip hareketler de dünya listelerine girmek üzeredir. Bilhassa otomobil kullanırken yapılan hareketler birçok kişinin dikkatini çekmektedir. Şimdi bunlardan bir kaçını sayayım da görün.

Araba kullanırken sık sık dikiz aynasına bakan birinin gerisine, yâni mâzisine hiç itimat etmediği mânası çıkar. Ayrıca direksiyonu tek eliyle tutup öbür eliyle ensesini kaşıyan kimselerde ise ileride rahat bir hayat sürmek arzusu gizli olarak yatar. Direksiyon başında sık sık yana bakan birinin, kimsenin yanına gitmekten hoşlanmadığı, tanıdıklarının onun ayağına gelmesini sevdiği mânasını çıkartmak hiç de doğru bir kanaat olmadığı gibi bazı sebeplerden bunun başka şekilleri olabilir.

AŞIRI HAREKETLER:

Cemiyete zarar vermeye kadar varan aşırı acayip hareketler daha çok sinir ve şizofrik vakalar yaratabilirler. Bu gibi kimselerin acayip hareketleri hiçbir kayda ve banda tâbi değildir. Bu hareketleri yapanlar veya ilk gördükleri sokağa sapanlar hiç itimada şayan olmayan kimseler olarak kayıtlara geçmiştir.

İnsanların genel mânada acayip hareketleri bir çok tahliller ve incelemeler gerektirdiği için daha incesini biz bilemiyeceğiz. Yalnız insanın ne kapalı bir kutu olduğu artık anlaşılmıştır. Onun için kimsenin yaptığı acayip bir harekete gülmemek, alay etmemek ve tuhaf karşılamamak normal bir insanın vazifesidir. Ne kadar acayip hareketler yaparsak yapalım, bunları eğer bilmeyerek yapıyorsak kabahat bizim değil Sabahat'indir... Böyle hareketlere de en iyi çare bir kutu kinindir...

Suavi SÜALP

— Çaya zam geliyor. —

Çay saati geldi hoş geldi..

Çay bardağı boş geldi!..

Sizin için

— Aaa kadına bak! Üç göğsü var...
— Hiç şaşma birader, kadın modası her gün değişiyor!..

(Mustafa AKÇALI — Ankara)

ARA

Arkadaşlarla sinemaya gitmiştik. Filmin ilk yarısı bitmişti.

İki arkadaş sigara içmek için dışarı çıktı. Biraz sonra yanınıza arkadaşlardan biri gelip:

— «Beş dakika da siz arayını!» dedi.

Bir şey anlamadığımızı görünce ilâve etti:

— Perdede, «10 dakika ara» yazmıyor muydu?...

Ümit ÖZDEMİR
Cevizli Saraylar Cad. No: 66
Kartal/İST.

KADINLARI OTURTMAK LÂZIM

Babam, her fırsatta söyler durur. Otobüste, trende bir kadın gelip de ayakta kalırsa kalkacaksın, nezaketen yerini o kadına vereceksin.

Bir gün bir durakta otobüse bir genç bayan bindi. Oturacak yer olmadığından ayakta kaldı. O anda babamın öğüdü aklıma gelince kalkıp yerimi gelen bayana verdim. Bayan teşekkür ederek oturdu.

Eve geldiğimde annem sofrayı hazırlarken ben bir ara duvarda asılı olan annemle babamın fotoğraflarını görünce o gün otobüsteki olay aklıma geldi. Resimde, annem ile babam birer sandalyede yanyana oturuyorlardı. Şaka olsun diye babama:

— Baba, hani kadınlara daima saygı gösterip sen ayakta kalacaksın onları oturtacaksın derdin; halbuki şu resme bak, sen de annem de oturuyorsunuz?...

— Oğlum, bu resmi annenle evlendiğimizin ertesi günü çektirmiştik. O gün ne annende ne de bende ayakta duracak hal kalmıştı!...

M. Sait KIRBAĞ
E.K.İ. İnzibat Âmiri — Bartın/AMASRA

PASTÖRİZE SÜT

Avukat, yazıhanesinin kâtibi İlhami'ye boş süt şişelerini vererek:

— İlhami, dedi, şu şişeleri götür, dört şişe çiftlik sütü al.

İlhami çıkarken sordu:

— Çiftlik sütü bulamazsam, pastörize süt alayım mı?

Ülkü ELMAS
TCDD. Gn. Md. Yol Dairesi
Gar/ANKARA

KAZA

Samimî arkadaşlarımdan biriydi. Henüz bir kaç durak önce otobüse binmişti. Devamlı gülüyordu, yanına yaklaştım:

— Komik bir şey mi var, niçin gülüyorsun? dedim.

— Sorma, dedi. Kalabalıktan faydalanıp kızını öpeyim derken babasını öpmüşüm.

Muammer BERELİ
Demir Sanayi Derneği
2830 Sokak No: 24/1
Sanayi Sitesi/İZMİR

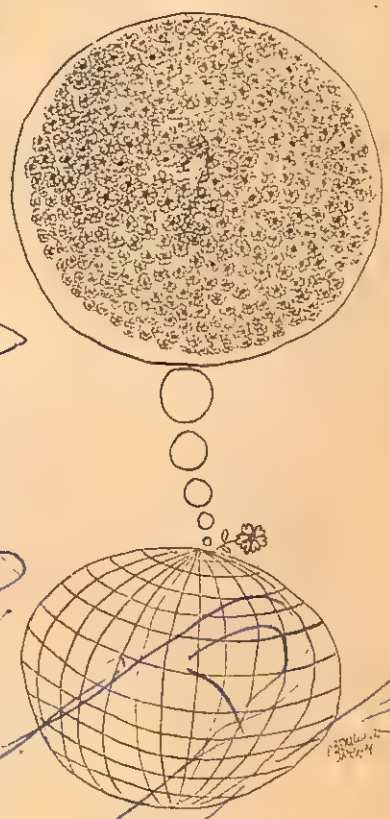

Yazısız

(Abdullah ORHAN)

SÖZÜNDE DURMAK

Eğ. Sosyolojisi dersindeydik. Öğretmenimiz «söz vermek» konusunu anlatıyordu:

— Söz vermek, sözünde durmak güzel bir şeydir. Siz de sözünüzde durunuz. Çocuklarınıza, verdikleri sözü yerine getirmeleri için, küçük yaştan alışkanlık kazandırınız. Büyük vaatlerde de asla bulunmayınız. Buna ait başından geçen bir olayı anlatacak var mı?...

Arkadaşlardan birisi ayağa kalktı:

— Efendim, ben anlatacağım. Ama öyle büyük vaatlerle ilgili değil bu anlatacağım.

— Yok canım sende. Zaten onu bizler yapamayız... Öyle büyük vaatler ancak politikacıların işidir!...

Muallâ GÜRBÜZ
Kız Tek. Yük. Öğ. Okulu, Giyim III. ANKARA

★

ORHAN VELİ İZİNDEN

«Neler yapmadık şu vatan için»
Kimimiz seçtik, kimimiz seçildik.
Sonrasını sen sorma, ben söyleyem,
Eskisi gibi, zar-zor geçindik...

ATTİLÂ KANBİR — Ankara

Yazısız

(Tayfur ŞAPOLYO)

BAY REJİMLE BAYAN REFORM

Bay Rejim bir gün yolda, bayan Reform'u bulmuş
Bir görüşte bu kıza, çılgınca âşık olmuş.

Yaklaşmış kıza doğru, aşkını ilân etmiş,
Damdan düşercesine «Gel evlenelim» demiş.

Bayan Reform nedense, bu tekliften çok ürkmüş,
Bay Rejim hiç durur mu? Çapkınca kızı öpmüş.

Bayan Reform şaşırmış, sonra işi kavramış.
Hem de şuh bir edayla «Yapma» diye yalvarmış:

«Çok zalim bir babam var demiş duyarsa kızar,
Kader yazmış olsa da, o yazılanı bozar.»

Rejim demiş, «Muhakkak, sen benim olacaksın,
Aşkın tacını giyip, tahtını kuracaksın.

Söyle kimin kızısın? Gidip isteyeceğim,
Şanlı bir düğün yapıp, murada ereceğim.»

Kız demiş, «Benim babam, namlı bir küheylândır,
Yaklaşırsan yanına, teper halin dumandır.»

Rejim demiş: «Anladım, sen Kıratın kızısın,
Bu milletin kalbinde parlayan bir yıldızsın.

Bilirim ben o atı, reddedip kovar beni;
Benimle geleceksin, kaçıracağım seni.

Hemen şimdi kaçalım, balayına çıkalım,
Millet bir düğün yapsın, bu aşkı kutlayalım...»

MÜSLİM ÖRENEL
Bayrampaşa Kartaltepe Okul Cad.
Mine Sok. No: 1 — İSTANBUL

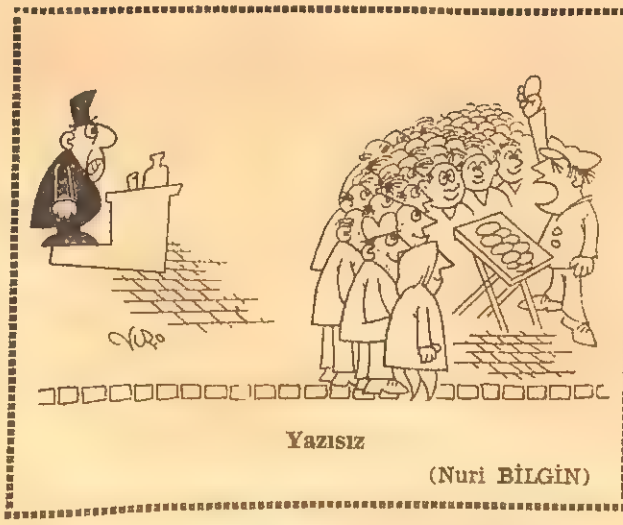

Yazısız

(Nuri BİLGİN)

SONUÇ

Bizim Murat'ı Van'a okumaya göndermiştik. Lise bitirmelerine girmiş, imtihan sonuçlarını beklemeden eve dönmüştü. Durumunu ona bir arkadaşı bildirecekti.

Bizim akıllı, sonuçları yazacak arkadaşı Vecdi'ye şöyle öğüt vermişti:

«— Bak, sakın bana Tarih'in zayıf, Cebirin zayıf diye yazma! Eğer bir dersten zayıfım olursa Metin'in sana selâmı var, yok, zayıflar iki ise Metin'le Cavit'in selâmı var diye bildirirsin. Oldu mu?»

Gel gör ki aldığımız telgraf hiç de iç açıcı değildi:

«Murat'çığım bütün arkadaşların sana selâmları var. Stop. Vecdi.»

Metin ERDOĞAN
Atatürk Öğr. Yurdu B-2.
Cebeci/ANKARA

Yazısız

(Nevzat ERYILMAZ — İstanbul)

NE Vicdansızlar VAR!

VEDAT SAYGEL

ÇEVREDE kulak tırmalayıcı pek çok sesler vardı. Yardım bekleyen pek çok çaresiz vardı ama yardımseverler nedense hiçbirini görmediler, hiçbirini duymadılar da, gecenin koyu karanlığında nereden çıktığı bilinmeyen belli belirsiz bir kadın hıçkırığıyla oldukları yerde çivilenmişcesine kaldılar! Gözler radar oldu, kulaklar hassas birer dinleme aracı... Sonra pat pat pat pat koşuştular bir ara sokağa doğru. Sırtını yıkık dökük bir duvara dayamış, içini çeke çeke ağlayan entarili karaltıya kahramanca sokuldular. Biri, kibrit çaktı; bir başkası çakmağını yaktı. Çıtı pıtı genç mi genç, güzelce bir kızdı iki gözü iki çeşme ağlayan:

— Allah sizlerden razı olsun, diye mırıldandı. Yetişmeseydiniz, mahvedeceklerdi beni. Tam üç kişiydiler. İnsandan çok canavara benziyorlardı. Hatırladıkça... İhhi, ihhi...

Kurtarıcılardan orta yaşlı, göbeklice olanı:

— Ağlama yavrum, diyerek genç kızın yanağını okşadı. Kaçtılar bak, kurtuldun işte.

— Kurtulduğuma hâlâ inanamıyorum. Hatırladıkça...

— Hatırlama kızım, hatırlama, diyerek yanağından bir makas aldı ikinci kurtarıcı. Unutmaya çalış.

Üçüncü kurtarıcı da teselli amacıyla kıza bir el atmak istedi ama önündeki kurtarıcı kalabalığını yaramadı. Sadece bulunduğu yerden seslenmekle yetindi:

— Bir kötülükleri dokunmadı ya yavrum?

— Nasıl dokunmaz, diye hıçkırdı genç kız. İsteklerine uymadığım için yapmadıklarını bırakmadılar. Her yerim şiş, her yerim çürük içinde! Şu halime bakın.

Entarisinin kısacık kolunu sıyırdı, omuzunda bir yeri gösteriyordu. Yaranın önemli olup olmadığını anlamak için bütün başlar, bütün gözler açılan yere üşüştü. Kimse bir şey görememişti ama olsun. Gösterildiğine göre bir yara bere işi var demekti. Göremiyenlerden biri:

— Elleri kırılsın itlerin, diye homurdandı. Bu cesareti nerden alıyorlar bilmem ki...

Gerilerden biri sordu:

— Yarası derin mi?

— Nerdeyse parçalayacaklarmış kızcağızı!

Ağlaması iyice duran genç kızın sesi yeniden çınladı:

— Ya şuramdaki diş izlerine bakın!...

Kurtarıcılar komut verilmişcesine yavaş yavaş yukarı doğru sıyrılan eteğin önünde diz çöküp, kalçaya yakın bir noktaya uzattılar burunlarını.

— Vah yavrucak vaah! Acıyor mu?

Biri, yaranın sınırını anlamak için üzerinde elini gezdirdi. Bir başkası, şiş olup olmadığını merak etti. Her el süren, bir süre sonra ateşe değmiş gibi çekiyordu elini:

— Yoo, bu kadar vahşet olmaz!

— Başıboşluğun önü alınmazsa, kızlarımızı karılarımızı bakkala göndermeye korkacağız birader.

— Şehrin en kalabalık bir yerinden kız kaçırılıyor, kimsecikler umursamıyor. Olacak şey değil!

— Hem de üç kişi tarafından bir sokak arasında kirletilmeye kalkılacak, kimsecikler yardımına koşmayacak. Allahtan ki biz müdahale ettik de...

— Namus düşmanlarını kıskıvrak yakalayıp polise teslim etmek vardı ya, tutamadık!

— Saldırganları siz gördünüz mü?

— Hayır. Kızcağızın yardımına koşarken kaçmış olmalılar. Ya siz?...

— Ben de göremedim. Evet, bir kız ağlıyor ama ağlayışını bir tecavüz olayına yormamıştım doğrusu.

Yanındakine döndü:

— Siz gördünüz mü kızcağızı bu hale getiren serserileri?

O da, diğerleri de görmemişlerdi. Kıza sordular.

— Karanlıkta iyice göremedim, dedi.

Yaşlıca biri:

— Durun baylar, diyerek kalabalığı yarıp kızın yanına sokuldu. Lüzumsuz lâflarla vakit kaybediyoruz. Olan olmuş, biten bitmiş. En iyisi şu kızcağızı bir an önce evine teslim edip, ailesini meraktan kurtarmak.

En gönül alıcı sesiyle kızın çenesini okşayarak sordu:

— Nerede oturuyorsun bakiim?

Utançla başını önüne eğdi kız:

— Beli bir yerim yok.

— Peki, annen, baban?...

— Çok küçükken ölmüşler.

Kurtarıcıları saygılı, duygulu bir sessizlik kapladı. Kaderin yalnızlığa terkettiği bu yavruya yardım edilmeliydi. Kızı sorguya çeken yaşlı adamın duracak, kaybedecek vakti yoktu. İşi, derdi başından aşkındı. Çoluk çocuğunun mutluluğu, ailesinin yanına belli bir saatte dönmesi. ne bağlıydı ama, bu genç kızı da tehlikelerle başbaşa bırakamazdı doğrusu.

Eriyen, biten bir sesle yeniden sordu:

— Nerede kalıyorsun?

— Akrabalarımın yanında, diye fısıldadı kız. Kalmak istemiyorum ama...

— Bu vicdansızlar seni akrabanın evinden mi kaçırdılar?

— Beyoğlu'nda dolaşırken musallat oldular.

— Peki, gel seni kaldığın eve götürelim.

Ah, kız bir «Peki» dese de şu kalabalığın arasından bir kurtarsa...

— Gitmek istemiyorum, dedi kız.

Kurtarıcılardan bir başkası:

— Onu bana bırakın siz, diyerek kızın omuzuna elini koydu.

— Neden?... diyerek kızın elini tuttu bir üçüncüsü. Onu sadece siz mi kurtardınız?

— Yoo, hep birlikte kurtardık.

— Öyleyse en iyi çareyi gene hep birlikte bulacağız.

En şirin görünüşüyle döndü kıza:

— Gel seni polise teslim edeyim. Onlar sana yardım da ederler, kalabileceğin emin bir yer de bulabilirler.

— Aman Allah korusun, diye söylendi kız. İsmim gazetelere geçerse istikbalim mahvolur!

— Haklı, diyen bir başkası sordu: Misafirim olur musun?

Bir kaç kişi birden homurdandı:

— Olamaz birader! Misafir etmekle mesele hallolacaksa, hepimiz misafir ederiz.

Kurtarıcıların en şık giyimlisi kızın boşta kalan elini tuttu:

— Yanımda çalışır mısın?

Genç kızın gözleri parladı. Ama ondan önce iri kıyım biri cevap verdi:

— Peki, biz n'olucaz? Bu kızcağız n'olacak? Başına bir iş gelmiyeceğine garanti verebilir misiniz?

Gerilerden cılız bir ses:

— Sizleri daha dürüst davranmaya dâvet ediyorum arkadaşlar, dedi. Amacımız kendimize pay çıkarmak değil, şu kızcağızı kurtarmak olmalı. Soruyorum, bırakın kendi hayatını ilgilendiren konuda kendi karar versin: Kızım, seni bize götürsem, iki kızımın yanına seni de resmen evlât edinsem...

Hep bir ağızdan:

— Olmaz, diye homurdandı kurtarıcılar.

— Peki, ne yapalım?

— Daha uygun bir çare bulalım.

Kalabalığın yanına sokulan bir polis cipi meseleyi kökünden halletti:

— N'oluyor, neden toplandınız burada?

Kurtarıcılar, olayı başından sonuna anlattılar polislere. Cipin kapısı açıldı, kız içeri alındı, ailesi bulunup teslim edilmek üzere emniyete götürülürken kurtarıcılar hayâl kırıklığıyla başbaşa kaldı.

— Ah, diye geçirdi içinden yaşlı kurtarıcı. Köpoğlular bırakmadılar ki felekten bir gece çalayım! Biz kurtardık, bütün şehir sahip çıktı kıza!

— Gözün kör olsun şans! diyordu evlât edinmek isteyen kurtarıcı. Güzel bir kızla eve bir hafta kapanmak ne doyulmaz olurdu kimbilir!

— Ah kafa, diyordu en ufak tefek olan kurtarıcı. Kızın çürüklerine bir el bile süremedin ya!...

— Ulan şans! diyordu cipteki genç kız. Para babalarına numaramızı tam yutturduğumuz sırada bu polisleri nereden karşıma çıkardın!

Vedat SAYGEL

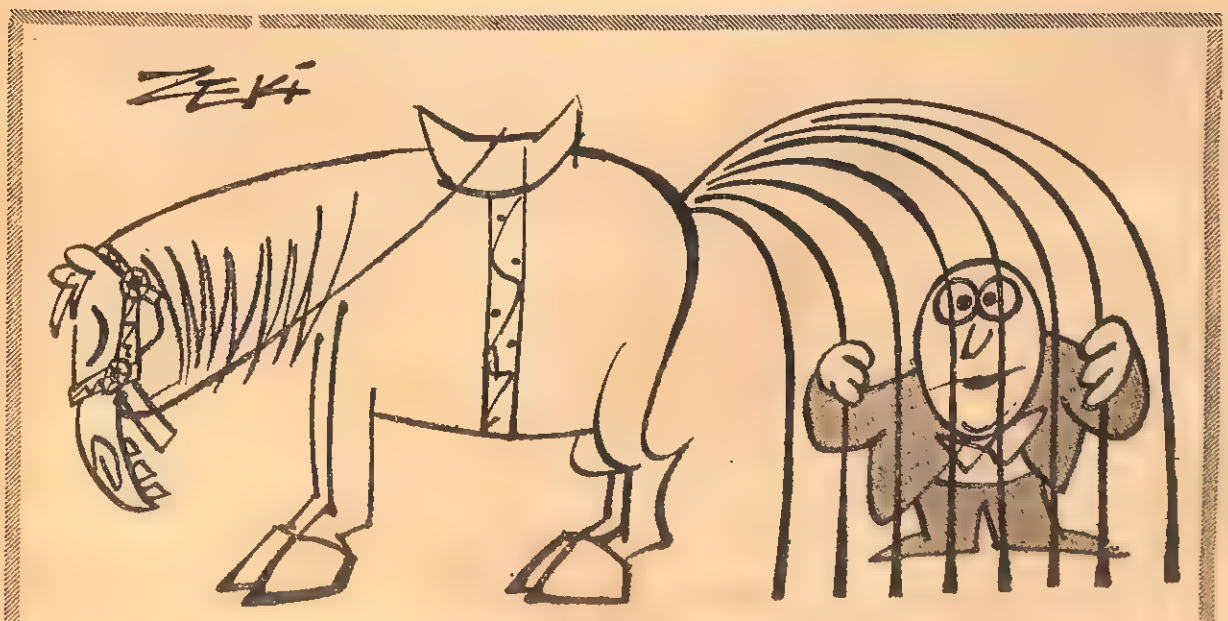

— AP'den ihraç edilenler Demirel'i suçladı. —

Cennetteyim

Mutluluk içinde insan,
Mutluluğu farkedemezmiş...
Oysa ben,
Mutluyum işte.
Doğaya adadım kendimi,
Yeşil - Mavi - Yosun - Balık...
Orman Kayalık...
Bir cennet buldum.
Yerini söylemem,
O zaman siz de gelirsiniz,
Konuşursunuz belki,
Gazetelerden, politikadan...
Belki mutluluğumu,
Sinirlerimi bozarsınız...
Ama, anlatayım biraz,
Dimdik, yalçın kayalıklar,
Mavi çarşaf deniz...
Yosunlarda kırmızı balıklar,
Bir temiz... Bir aydınlık...
Bir sessizlik...
Dalıyorum zamanlarca,
Bir cennetteyim ki sorma...

* * *

Bir akvaryum aldım da...

Fikret YILMAZ

NE ŞEHİTTİR NE GAZİ.....

METİN ŞANLI

(BİR SAYFALIK HİKAYE)

DİLEKÇE İSTİDASIDIR.

AY 1

BUGÜN BİZİM HATUNUN DOĞUM GÜNÜ

ZIRNN

BUGÜN DE GEL, YARIN DA GEL!..

TAM DA MAAŞ ALDIĞIM GÜN.. BAKKALI, KASABI, MANAVI ATLATABİLİRSEM, HANIMA BİR HEDİYE ALIRIM..

KADINCAĞIZ KİMBİLİR NE KADAR SEVİNECEK..

TAŞ KASAP

NE İSE KASABI ATLATTIM SAYILIR.

ŞAŞKIN BAKKAL

BAKKALI DA ATLATTIM..

MANAV

ÖF BE! MANAVDAN DA SIYRILDIM..

NASIL AMA, HEPSİNİ KOLAY 'ATLATTIM DEĞİL Mİ?

ZIRRN

MEMUR NİYAZİ

HOŞ GELDİN KOCACIĞIM. MİSAFİRLERİMİZ VAR... BAKKALI, KASABI VE MANAVI DOĞUM GÜNÜM SEBEBİYLE EVE DAVET ETTİM.

KASAP

MANAV

BAKKAL

ALACAKLILARI ATLATAMADI NİYAZİ....

İŞİN KOLAYI

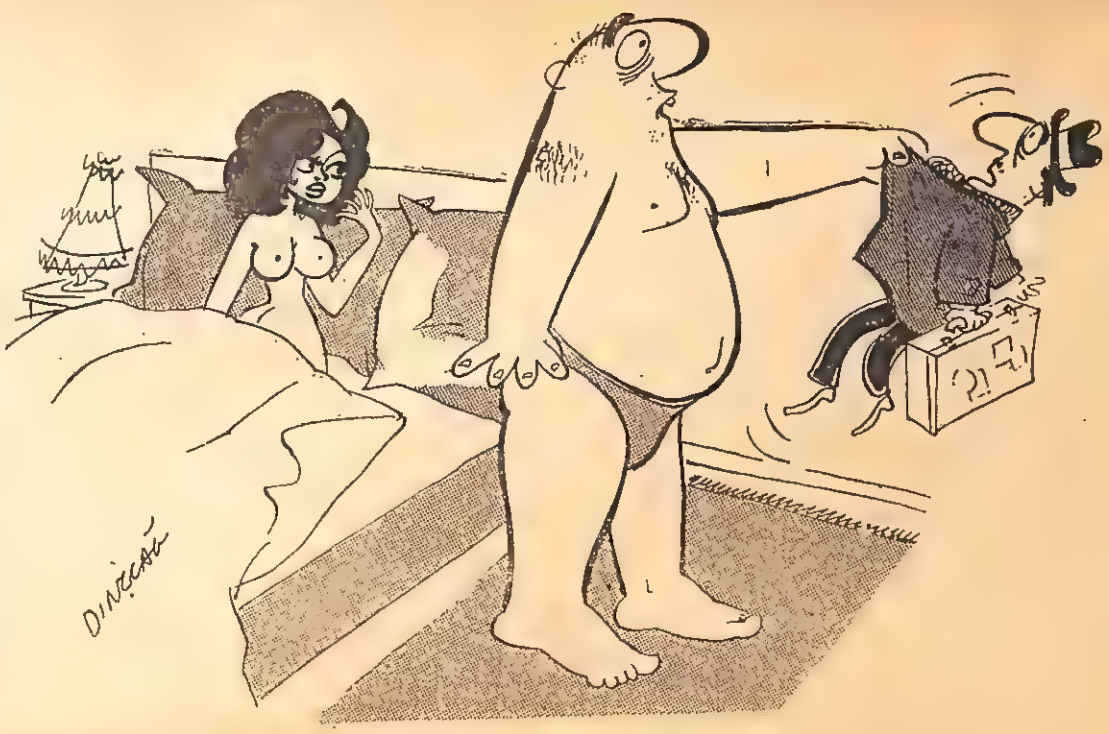

— Bırak yahu, yabancı değil o, kocam!..

VALTER, tombul vücuduna rağmen Stefanya'dan hoşlanıyordu. Fakat tatil yeri olarak seçtiği balıkçıların cenneti Sardunya'nın yabancısıydı henüz. Kiraladığı odadan görünen manzara şahaneydi. Küçük bir koya bakıyordu penceresi. İki adım ötesinde ise eşsiz bir plâj vardı.

Ne yazık ki, bir kadın arkadaşı yoktu. Karşılaştığı kadınların çoğu ya kıskanç erkeklerin eşleri, ya da öfkeli âşıkların sevgilileriydi. Oysa tatilini en iyi şekilde değerlendirmek için otele gitmemiş, tombul Stefanya'nın bir odasını kiralamıştı.

Simsiyah gözleri vardı Stefanya'nın. Sardunyalı kadınların tüm özelliklerini kendinde toplamıştı. Her an patlamaya hazır bir volkandı sanki. Otuzunda vardı belki. İddialı göğüslerini şöyle böyle örten incecik gömlekler giyiyordu. Çıplak ve bronzlaşmış bacaklarını, ucuz kumaşlardan yapılmış mini eteklerle sereserpe, hayran bakışlara sunuyordu. Hem, kocası da yoktu galiba.

Valter, merakını gidermek amacıyla hemen sormuştu:

— Evli misiniz?

Stefanya'nın verdiği cevap oldukça karışıktı:

— Evet. Fakat buradan çok uzaklarda kocam.

Terkedilmiş bir kadın mıydı acaba?

Üç çocuğu vardı Stefanya'nın. Maskaraların gözleri de, anneleninki gibiydi: Kömür siyahı... İsimleri: Pepo, Gino ve Vittorio idi. Bütün gün kırda bayırda dolaşır, annelerinin rahatça ev işleriyle uğraşmasını sağlarlardı.

Valter'in içinde bir garip duygu belirmişti: Bu sevimli kadına yaklaşmak... Ama Sardunya'nın bu mütevazı kadını, kocasının mutfak duvarında asılı duran portresine son derece sadıktı. Genç adam, kaç kez kadını mutfağın bir köşesinde sıkıştırmaya kalkıştıysa:

— Hayır, burada olmaz! diye kendisini kurtarmayı başarmıştı.

Bir gece dalgın, dışarının güzelliğini seyreden Valter, kapısının hafiften tıklatılmasıyla yerinden fırladı. Açtı. Karşısında Stefanya vardı. Ve incecik geceliği, baldırlarının çok üstündeydi. Kendine has Fransızcasıyla:

— İşte geldim, diye fısıldadı. Senin olmaya geldim sevgilim!

Bu beklenmedik sürprizle neye uğradığını şaşıran Valter'in dili tutulmuştu sanki. Odaya girerken:

— Korkmayın, diye fısıldadı genç kadın. Çocuklar uyuyorlar.

Sonra, kollarını hâlâ ne söyleyeceğini düşünen Valter'in boynuna doladı. Genç adam, göğsünde dolgun göğüslerin çıplak sıcaklığını duyuyordu.

Bir kaç saniye sonra dar karyolasında Stefanya'ya güçlü bir erkek, değerli bir âşık olduğunu kabul ettirmişti.

Artık geceleri yalnız değildi Valter. Yatağını bu sevimli İtalyan kadınıyla bölüşmekten memnundu. Mutlulukla geçen bir gecenin sonunda Stefanya sordu:

— Bir oğlumuz olur mu dersin?

Hayretle sıçradı Valter:

— Anlamadım, ne dedin?

— Yoksa kız mı istiyorsun?

— Ne kız, ne oğlan... İkisini de istemiyorum ben! Hem kocan ne der sonra?

— Onu düşünme, diye fısıldadı Stefanya. Üç yıldır hapiste. Beş yılı daha var!

— Hapisten çıktığında nüfusun çoğalmasından memnunluk mu duyacak diyorsun yani?

— Bu an kendimi düşünmek zorundayım.

— Başkasından bir çocuk sahibi olmak senin için çok mu önemli?

— Oldukça... İtalya'da hâmile kadınları hapse atmazlar.

— Neden hapse atılacaksınız ki?...

— Kocamın suç ortağı olmam nedeniyle... Onun hüküm giymesinden sonra sırayla dünyaya getirdiğim Gino ile Vittorio olmasaydı, çoktan kocamın yanını boylamıştım! Şimdi ise süre doldu. Yeni bir bebek yapmamda bana yardım edersen, hâmileliğimde dokuz ay, doğumdan sonra da altı ay kazandırmış olacaksın bana.

— Peki, daha sonra ne yapacaksın?

— Bir bebek daha...

— Bu iş İtalya'da bir konyak fiyatına ha?

Çaresizlik içinde kıvranan Stefanya yeniden Valter'e sarıldı.

On gün sonra Valter bir kaç kilo vermişti ama, siparişi de yerine getirmişti. Ne var ki daha sonraki tatillerinin hiçbirinde Sardunya'ya uğramadı bir daha. Çünkü kendi gibi sarışın, mavi gözlü, minicik bir Sardunyalıya rastlamaktan korkuyordu.

Bill Blondy'den çeviren:

Süheylâ AYKUT

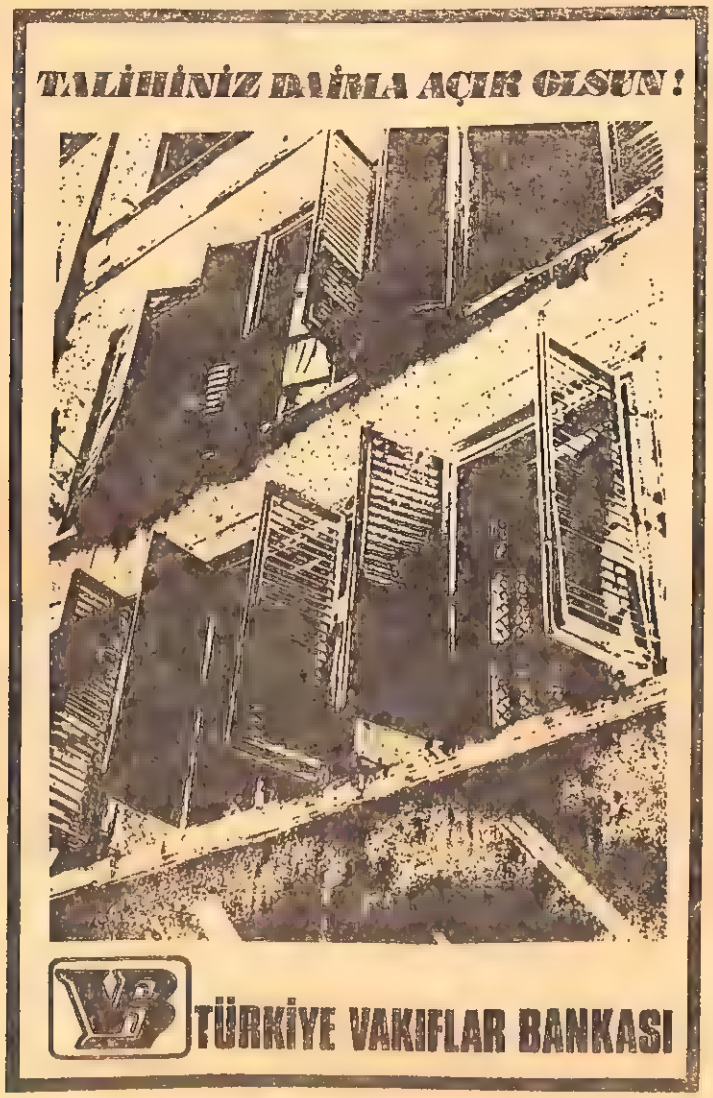

(Basın: 20384 - A - 60206 — 65)

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer Caddesi No: 8 - 10, Daire: 3, İstanbul
Telefon: 22 18 11
İLÂN FİYATI: Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 liradır.
Fiyatı: 150 kuruş.

DİKKAT!
Mecmuamızın eski sayılarını isteyen okuyucularımızın, beher sayı için 150 Krş. luk posta pulu göndermeleri kâfidir.

MİLLETLER GÜLÜYOR

Yazısız

Uçak güzel de...

Kayınvalidesini özel uçağına bindiren Dupont, yaşlı kadına «Anneler Günü» nedeniyle şehrin üzerinde bir kaç tur attırmak istemişti. Bulutlar arasında bir süre gezindikten sonra:

— Nasıl, dedi, beğendiniz mi?..

— Çok güzel, diyen kadın uçağın pervanesini işaret ederek devam etti: Yalnız hava biraz serin, şu vantilâtörü de durduruveersen...

Çalışkan öğrenci

Küçük oğlana sordular:

— Nasıl, okuldan memnun musun?

— Evet.

— Söyle bakalım neler öğrendin, neler yapıyorsun?

— Eve gelebilmek için paydos zilinin çalmasını bekliyorum!

Ne aile

Birbirleri ile yıllardan beri görüşmeyen iki eski komşu, yolda karşılaşınca sarmaş dolaş oldular.

— Ooo, madam Dupoise'ciğim, dedi biri. Görüşmeyeli nasılsınız? Hatırladığıma göre kalabalık bir aileydiniz. Çocuklarınız ne âlemde?

— On çocuğumun hepsi de hamdolsun sıhhatte.

— Oh oh... Şimdi ne yapıyorlar?

— En büyük oğlum diplomat. İkincisi pek zeki değil. Üçüncüsü, yazar. Dördüncüsü, cambaz. Beşincisi, askere gitmeden askerliği bitirdi: Sakat! Altıncısı, mimar. Yedincisi, maliyeci. Sekizinci oğlum, hapiste. Kızlara gelince: Biri, hastabakıcı, diğeri fahişe!... Ya sizinkiler?...

Utançtan yüzü kızaran kadıncağız:

— Verdiğim süt haram olsun, dedi. İçlerinden biri olsun polis kayıtlarına, gazete sayfalarına geçecek bir şey yapamadı!

Zor olan

Plâjın kızgın kumlarına uzanan bikinili iki genç kız konuşuyorlardı. Biri:

— Evlilikte yapamıyacağım tek şey nedir biliyor musun? dedi.

— Nedir?

— Bir erkeğin önünde çırılçıplak soyunmak!...

Konuşan tencere

Ateşteki kocaman tencerenin çevresini kuşatan yamyamlar, tam tam çalarak yemeğin pişmesini bekliyorlardı. Birden koca tencerenin kapağı açıldı ve bir beyaz adamın başı göründü:

— Su! diye bağırdı tencerede-ki. Çabuk su koyun, yapıştım!

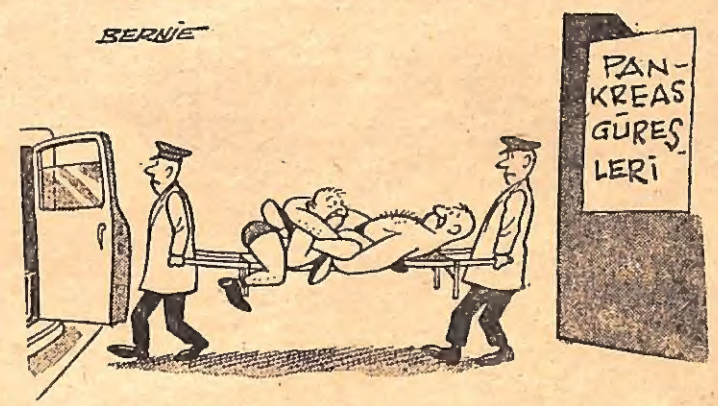

Yazısız

Yazısız

İki felâketzede

Lokantanın aynı masasına düşen iki müşteri, yemek beklerken yarenliğe başlamışlardı. Biri:

— Buraya gelişimin nedeni, karımın yemek pişirmek istememesidir, dedi.

— Benim buraya gelişimin nedeni de, karımın ısrarla yemek pişirmek istemesidir!

Elektronik beyin

Genç kız, yeni nişanlanan arkadaşına sordu:

— Nişanlına geçmişteki bütün maceralarını anlatacak mısın?

— Elbette... Bütün aşklarını, bütün flörtlerimi... Her şeyi bilmesini istiyorum.

— Demek her şeyi?... Maşallah hafızan ne kadar da kuvvetliymiş!

Savaş hazırlığı

İzinle evine dönen genç askere annesi sordu:

— Orada size neler öğretiyorlar?

— Birçok şeyler. Meselâ, şimdi patates soymasını biliyorum. Bir yatağın nasıl toplandığını öğrettiler. Düğme dikmeyi, ayakkabı boyamayı, ortalığı süpürmesini de öğrettiler. Yalnız, anlayamadığım bir şey var...

— Neymiş o?

— Sonunda bizi ev kadını mı yapacaklar, cepheye mi sürecekler?...

Nisan şakası

— Anne... Anne... Çabuk beşinci kata çık! Bir adam bizim hizmetçiyle yatıyor!

Madam Dupont basamakları ikişer ikişer çıkarken, aşağıdan küçük Toto'nun sesi yeniden duyuldu:

— Nisan bir! Hizmetçiyle yatan tanımadığım bir adam değil, babam!

Deli

Akıl hastanesinin başhekimi bahçede dolaşırken, bir ağacın dalına tutunarak vücudunu sarkıtmış olan bir deliye gözü ilişir. Yanına giderek sorar:

— Ağacın dalına tutunmuş ne yapıyorsun öyle?... Deli cevap verir:

— Ben elmayım da ondan...

Başhekim:

— Fakat, dedi, bu senin ağaçta asılı kalmana sebep teşkil etmez ki... Haydi in bakayım aşağıya!... Deli diretti:

— Deli misin sen, olgunlaşmadan nasıl ineyim?!.

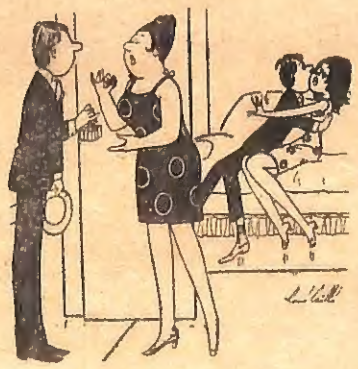

— Biraz geç, ama ona daha kıymetli bir hediye getirdinizse mesele yok!..

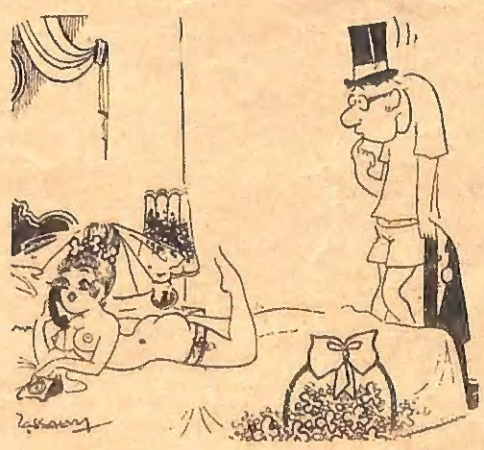

— Hiç sorma kardeş... Anlaşılan ilk defa evleniyor ve ne yapacağını kestiremiyor!

Yazısız

Dünya Karikatürleri

YAZISIZ

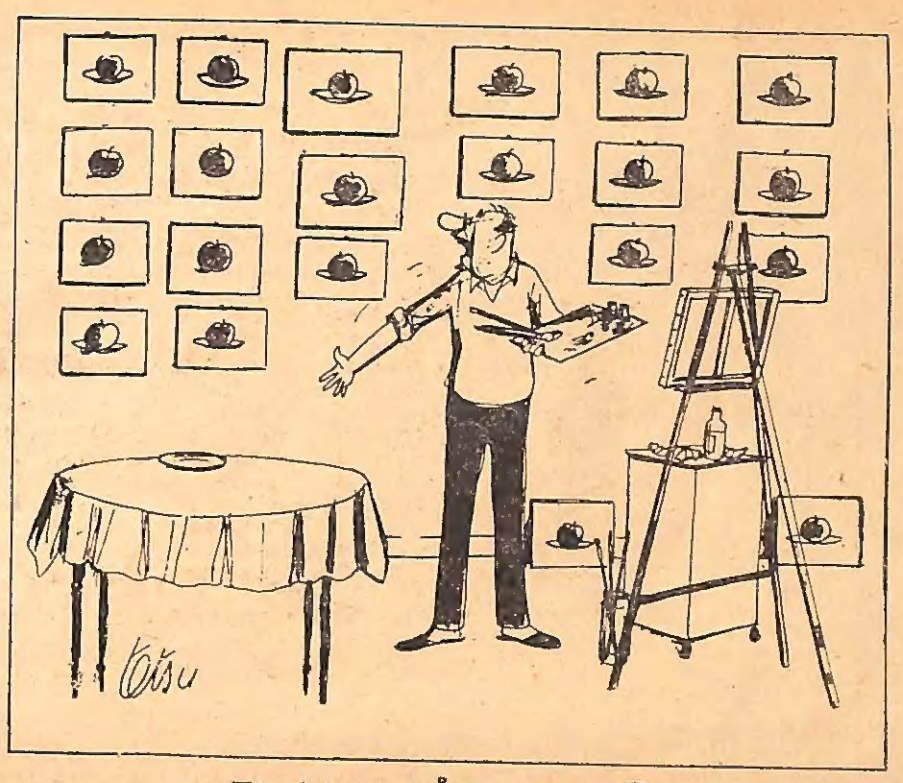

-ELMAMI KİM ALDIII ?

-BENİ RAHAT BIRAK DA TABAĞINDAKİ "DİLBER DUDAĞI„NI YE!

YAZISIZ

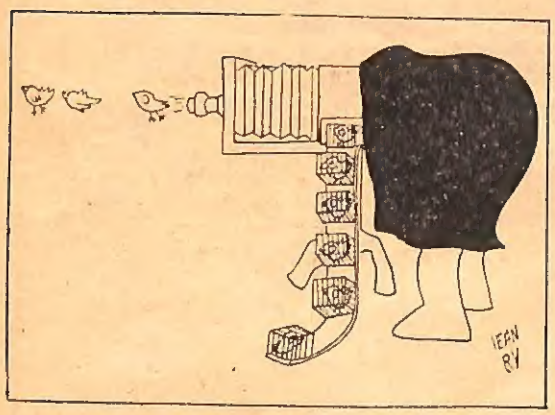

YAZIGIZ

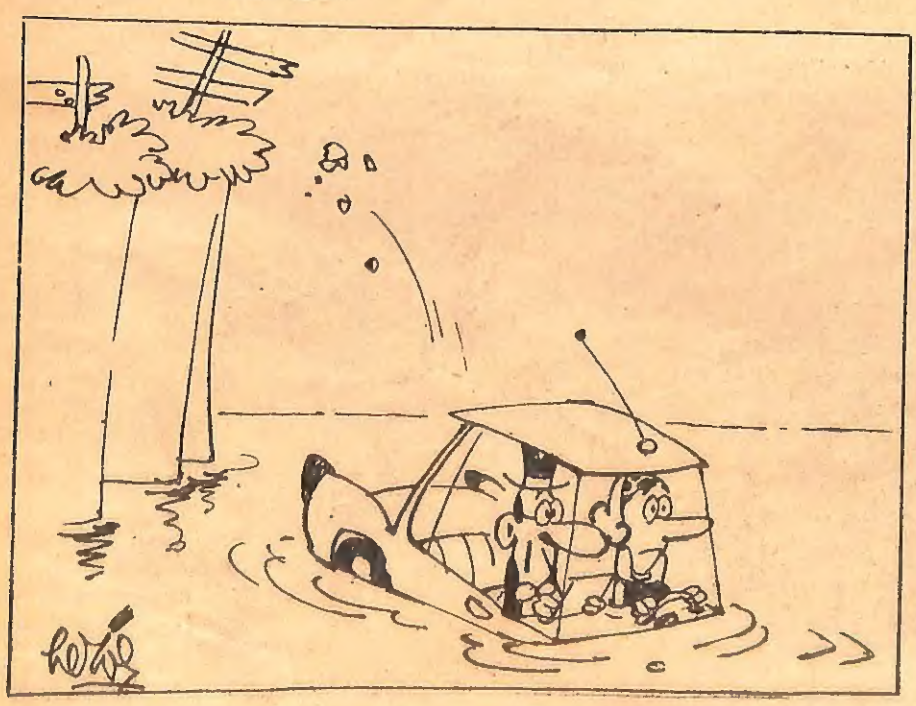

-BEN SANA GAZA DEĞİL, FRENE BAS DEDİM BE!

YAZISIZ

Yeni Mobilet daha konforlu, daha sessiz...

Ve her zamanki gibi masrafsız!

Yeni Mobilet
küçük jantlı, balon lastiklidir...
En bozuk yollarda bile sarsıntısız gider.

Amortisörlüdür...
Sessizce ilerler.

Direksiyon kilidi,
yekpare port-bagajı ve
tümüyle krom kaplı egzozu ile
yeni Mobilet
daha konforludur.

Masrafsızdır.

Harika motorlu Mobilet 2 litre benzinle 100 kilometre yol yapar.
Bisiklet plakasıyla kullanılır.
Yedek parçası boldur.
Taşıt Alım Vergisi yoktur.

Mobylette

"Al bir Mobilet yaya kalma rahat et"

Yeni Mobilet'in
peşin
satış fiyatı
(İstanbul teslimi)
5.600 liradır.

İmalâtçı: BELDESAN — İstinye - İstanbul ● *Genel Satıcı:* MOTÖR TİCARET A.Ş. — Büyükdere Cad., 97, Mecidiyeköy, Tel.: 47 80 00

(Manajans: 1228 — 66)

Akıntı

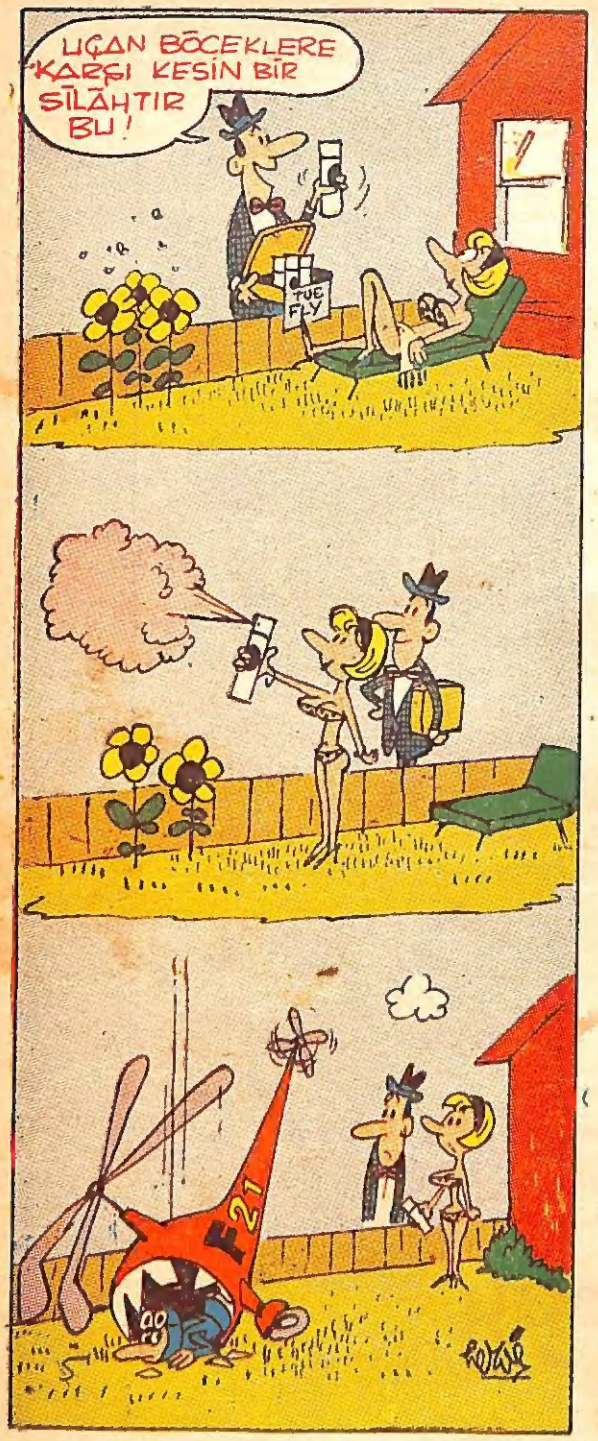

YAZISIZ

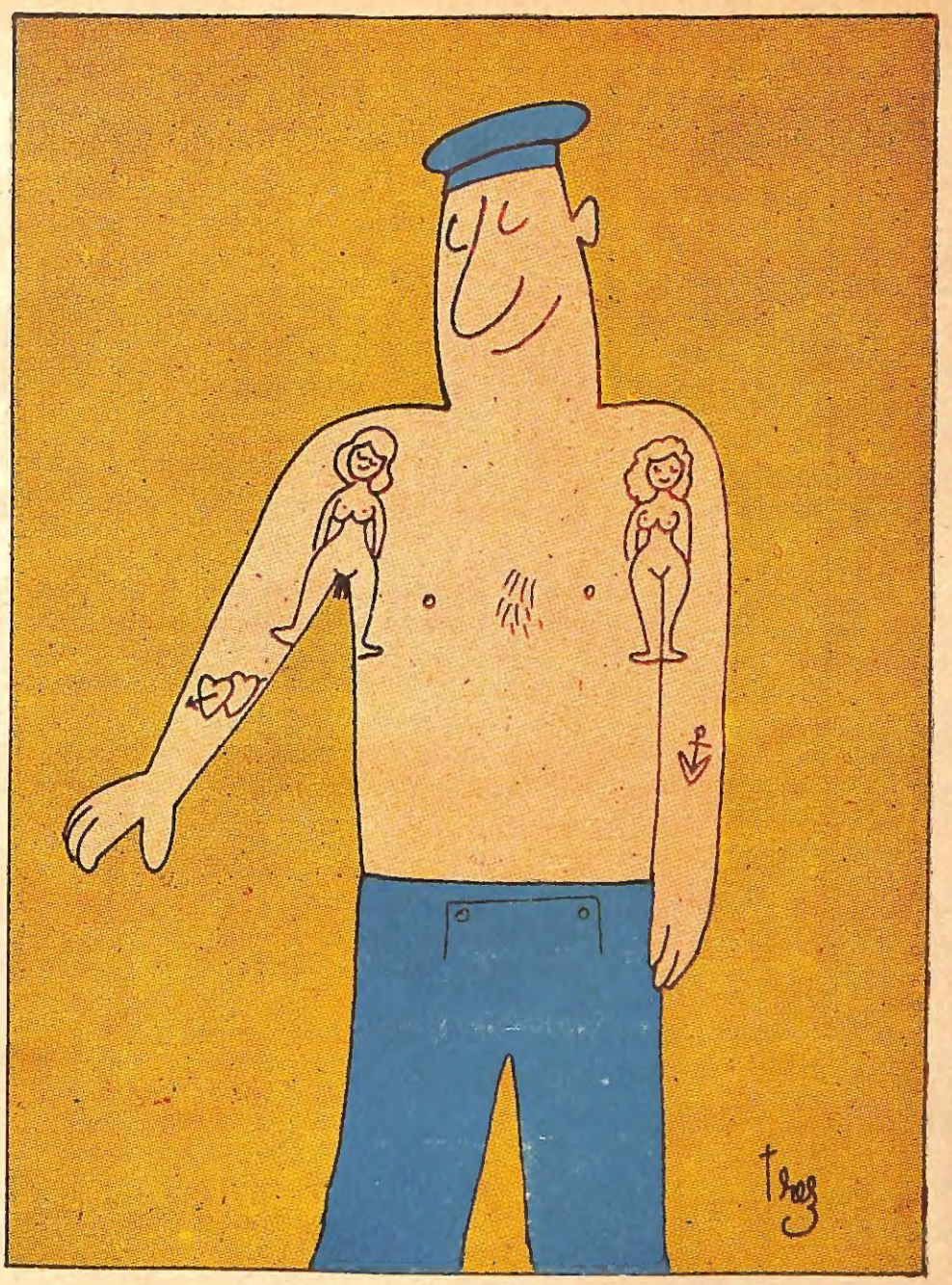

YAZISIZ

-İLKBAHARDA KALBİNİZİ AŞKA GÖRE AYARLAMAYI UNUTMAYIN!

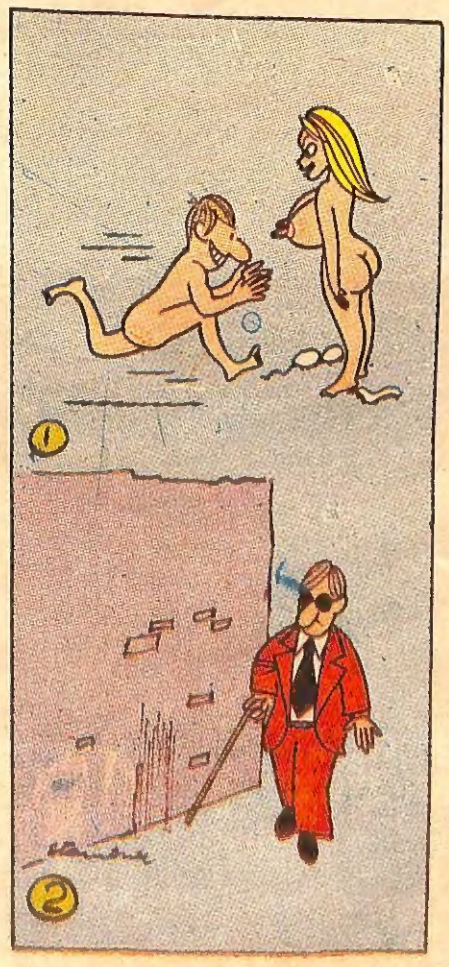

YAZIBIZ

YAZISIZ

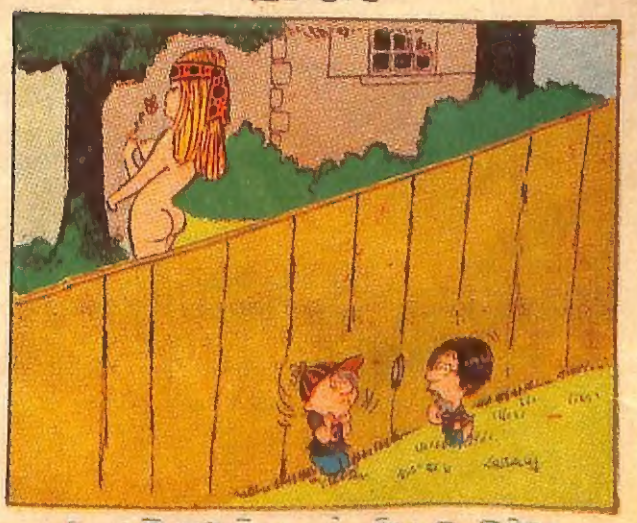

-NE GÖRDÜN Kİ ÖYLE BİR-DENBİRE ÇARDILDIN?